

การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

THE IMPLEMENTATION OF DISEASE-FREE ANIMALS,
SAVE HUMANS FROM RABIES PROJECT A CASE STUDY OF THE KATHU TOWN MU
NICIPALITY, PHUKET PROVINCE

วิชาดา วงศ์จำรูญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ
กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE IMPLEMENTATION OF DISEASE-FREE ANIMALS,
SAVE HUMANS FROM RABIES PROJECT A CASE STUDY OF THE KATHU TOWN MU-
NICIPALITY, PHUKET PROVINCE

A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
(Public Administration)

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

สารนิพนธ์

เรื่อง

การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ของ

วิชาดา วงศ์จำรูญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุลศักดิ์ ชาญนรงค์)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ช่อแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กัลยา แซ่ฮั้ง)

ชื่อเรื่อง	การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
ผู้วิจัย	วิชาดา วงศ์จำรูญ
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุลศักดิ์ ชาญณรงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ไปปฏิบัติ 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ไปปฏิบัติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีแนวทางการวิจัย 2 รูปแบบ ในการแสวงหาคำตอบของการวิจัย คือ การวิจัยโดยศึกษาจากทางเอกสาร และด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการระดมพลัง (Mobilization) 2) ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) 3) ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า 1) กระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ไปปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน 1) ขั้นการระดมพลัง (Mobilization) เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผู้นำเห็นความสำคัญของโครงการและความรุนแรงของโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงตรงตามภารกิจหลักที่ทางเทศบาลเมืองกะทู้ดำเนินการเป็นประจำตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า 2) ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นที่ประจักษ์ในการปฏิบัติงาน 3) ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) การดำเนินงานมีความต่อเนื่องในการคิดค้นขึ้นช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคมของทุกปี และมีการบรรจุโครงการในแผนพัฒนา 5 ปี ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต 2) ปัญหาอุปสรรคในกระบวนการนำโครงการไปปฏิบัติมีอยู่ 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านบุคลากรจะขาดอัตรากำลังตำแหน่งนายสัตวแพทย์หรือนายสัตวบาลที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต แต่มีการแก้ปัญหาโดยการทำงานร่วมกับสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์จังหวัดในการออกพื้นที่ 2) ด้านงบประมาณในการจัดเลี้ยงที่ยังไม่เพียงพอ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ยังขาดอุปกรณ์ป้องกันตัวเองในการทำงาน เพราะการทำงานร่วมกับสัตว์อาจมีการเกิดอันตรายจากสัตว์จนได้รับบาดเจ็บได้

คำสำคัญ : โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า, เทศบาลเมืองกะทู้, ขั้นการระดมพลัง, ขั้นการปฏิบัติ, ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง

Title	THE IMPLEMENTATION OF DISEASE-FREE ANIMALS, SAVE HUMANS FROM RABIES PROJECT A CASE STUDY OF THE KATHU T OWN MUNICIPALITY, PHUKET PROVINCE
Author	WICHADA WONGJAMROON
Degree	MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Assistant Professor Chulasak Channarong , Ph.D.

The objectives of this research are as follows: (1) to study the process of implementing a project on disease-free animals and saving people from rabies in the Kathu Municipality of Phuket; (2) to study the problems and obstacles in terms of the implementation process. This study was qualitative research and used are two types of research approaches: documentary research and in-depth interviews. The process of implementing the disease-free animals and saving people from rabies project at the micro-implementation level consisted of three steps: (1) mobilization; (2) delivering implementation; and (3) institutionalization by analyzing content, the findings were: (1) the process of implementing the disease-free animals and saving people from rabies in order to practice each step: (1) in the mobilization stage, the Kathu Municipality Phuket Province leaders recognized the importance of the project and the severity of rabies, in accordance with the main mission of the Kathu Municipality. The leaders recognized the importance of the project and the severity of rabies, including in accordance with the mission of the Kathu Municipality, performed on a regular basis according to the Municipal Act of B.E. 2496 and amendment Section 50 (4), Section 53 (1), Section 56 (3) in conjunction with the Rabies Act B.E. 2535. The local government had the power to prevent and control rabies; (2) the stage of implementation delivery was carried out in accordance with the objectives of the project, including the integration of working with network partners in the area to promote work efficiency and effectiveness evident in work performance; and (3) the stage of institutionalization. The operation continually vaccinates from March to May of every year, and the project is included in the five-year development plan of the Kathu Municipality Phuket Province; (2) there were three problems and obstacles in the implementation process: (1) in terms of personnel, there was a lack of manpower in the position of private veterinarians or veterinarians working with the local government. However, one solution is to work with veterinarians in the provincial livestock department; (2) budget in terms of arranging insufficient allowances; and (3) the materials and equipment tools as well as related academic or technology factors. The staff still lacked self-defense equipment for work and because working with animals can be dangerous, as the animals that may cause injury to the operator.

Keyword : The Disease - Free Animals Save Humans From Rabies Project, The Kathu Town Municipality, Mobilization, Deliverer Implementation, Institutionalization

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุลศักดิ์ ชาญณรงค์ ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางด้านการศึกษาค้นเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณท่าน ประธานควบคุมการสอบ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ช่อแก้ว และ ท่านอาจารย์ ดร.กัลยา แซ่ฮ้อ กรรมการสอบ ที่สละเวลามาพิจารณาในการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้ง ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมที่สละเวลาให้สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมทุกท่าน และ เจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงาน ที่ได้ให้ทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากเอกสารเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ๆเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนทุกคนที่ช่วยกันผลักดัน เชียร์เซ็นและคอยช่วยเหลือทุกอย่าง จนทำให้ทำการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงจนได้

ขอขอบคุณที่รักเพื่อนสนิทและเพื่อนๆที่ทำงาน ในการเป็นกำลังใจและคอยสนับสนุน คอยช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณและน้อมรำลึกถึงบิดาผู้ล่วงลับ ที่ไม่ได้ได้อยู่ชื่นชมใบปริญญาแล้ว ขอขอบพระคุณมารดา และครอบครัวทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนจนทำให้การศึกษาในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

วิชาดา วงศ์จำญญ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	3
1.ขอบเขตด้านเนื้อหา	3
2.ขอบเขตด้านพื้นที่.....	3
3.ขอบเขตด้านประชากร	3
4.ขอบเขตระยะเวลา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความหมายนโยบายสาธารณะ	5
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	6
2.2.1 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	6

2.2.2 กระบวนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	7
2.2.3 องค์การและผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	10
2.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	12
2.2.5 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ	15
2.3 โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า	24
2.4 ประวัติความเป็นมาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	34
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	41
3.1 รูปแบบการวิจัย	41
3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก	41
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา	43
4.1 ผลการศึกษาระบบการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษ สุนัขบ้าฯ ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำแนกออก ดังนี้	43
4.2 ปัญหาและอุปสรรคของระบบการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษ สุนัขบ้าฯไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	58
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	60
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	60
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	62
5.3 ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก ก	69

แบบสัมภาษณ์ในการวิจัย.....	69
ประวัติผู้เขียน.....	73

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ขั้นตอนในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค	62
--	----

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1	ตัวแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter และ Van Horn..	16
ภาพประกอบ 2	ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล.....	17
ภาพประกอบ 3	ตัวแบบทางด้านการจัดการ	18
ภาพประกอบ 4	ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์การ	19
ภาพประกอบ 5	ตัวแบบทางด้านการกระบวนการระบบราชการ	20
ภาพประกอบ 6	ตัวแบบทางด้านการเมือง.....	21
ภาพประกอบ 7	ตัวแบบเชิงบูรณาการ	23
ภาพประกอบ 8	แสดงแผนที่ขอบเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต.....	36
ภาพประกอบ 9	โครงสร้างการบริหารเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	37
ภาพประกอบ 10	ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค.....	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นสาเหตุหนึ่งของการเสียชีวิตของผู้คนทั่วโลก โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ประเมินการเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าทั่วโลกปีละ 59,000 ราย โดยปัจจุบันโรคพิษสุนัขบ้ามีอยู่ใน 150 ประเทศทั่วโลก (WHO, 2562) ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่พบมากในประเทศแถบแอฟริกาใต้ อเมริกาใต้ และเอเชีย ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา โรคพิษสุนัขบ้า นับเป็นโรคติดต่อจากสัตว์มาสู่คนที่เมื่อแสดงอาการแล้วจะเสียชีวิต ไม่มีทางรักษาให้หาย แต่สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทันทีที่ถูกสัตว์กัด หรือ ข่วน องค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ได้กำหนดเป้าหมายกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดจากโลกภายในปี พ.ศ. 2573 (zero human rabies death by 2030) ประเทศไทยได้เป็นสมาชิกขององค์การอนามัยโรค และได้เข้าร่วมกับเป้าหมายในครั้งนี้ (กรมปศุสัตว์, 2559)

ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่คุกคามสุขภาพประชาชน และยังคงวนเวียนอยู่ในสังคมไทยมายาวนาน ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปีพ.ศ.2546 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนผู้ป่วย 5-26 รายต่อปี หรือมีอัตราการเกิดโรค 0.01-0.04 รายต่อแสนประชากร (กรมควบคุมโรค, ม.ป.ป) และมีอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ 1,361 ตัวคิดเป็นร้อยละ 15.45 ของตัวอย่างทั้งหมด (สำนักโรคระบาดวิทยา, ม.ป.ป) จากปัญหาที่กล่าวมาต้องมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ดูแลป้องกันโรคในคน ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2523 กรมปศุสัตว์ กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ ดูแลป้องกันควบคุมโรคในสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 และพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 โดยหน่วยงานหลักทั้งสองได้ประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การปกครองท้องถิ่น สภาเกษตรกรไทย สถาบันการศึกษา องค์การอิสระ รวมถึงประชาชนเอง เพื่อเป็นการขยายความร่วมมือป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปในทิศทางเดียวกันอย่างยั่งยืน (กรมปศุสัตว์, 2559)

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจสูง และเป็นเมืองที่ได้รับความนิยมด้านการนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นปัญหาที่แฝงอยู่ในชุมชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหากไม่มีการ

ดำเนินการป้องกัน โดยในพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ตได้รับการประกาศจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถือว่าเป็นจังหวัดแรกที่ได้รับการประกาศให้ปลอดโรคดังกล่าว อย่างไรก็ตามทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีความพยายามแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้ามาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งในพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทเทศบาล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานการสร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นที่ประจักษ์และดีเด่นระดับประเทศ ตามโครงการ Thailand rabies award 2018 ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า(กรมประชาสัมพันธ์, 2562)

จากที่มาและความสำคัญข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ ตามเป้าหมายที่ 4 ของโครงการ คือการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการนำโครงการไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลสำเร็จเพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้ต่อไป

1.2 คำถามงานวิจัย

1. เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติอย่างไร
2. มีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตไปปฏิบัติ

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตไปปฏิบัติ

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติตามเป้าหมายที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต โดยยึดตัวแบบวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) (Berman P. 1978; วรเดช จันทรร, 2552) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการระดมพลัง (Mobilization) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) 3) ขั้นตอนการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) และมุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการไปปฏิบัติในครั้งนี้

2.ขอบเขตด้านพื้นที่

จะศึกษาเฉพาะในพื้นที่ของเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

3.ขอบเขตด้านประชากร

บุคลากรของเทศบาลเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

4.ขอบเขตระยะเวลา

ศึกษาจากข้อมูลเอกสารและลงพื้นที่สัมภาษณ์ช่วงตั้งแต่เดือนมกราคม 2560 – เดือนมีนาคม 2564

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงความสำเร็จของการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จเพื่อเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นต่อไป
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

เจ้าหน้าที่ หมายถึง บุคลากรในเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

โรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง เป็นโรคติดต่อจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยสัตว์ที่พบบ่อยคือ สุนัขและแมว เกิดจากเชื้อไวรัสที่จุลุมประสาทส่วนกลางทำให้เกิดโรคทางระบบประสาท และใน

หลายกรณีทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ การติดเชื้อแพร่ผ่านทางน้ำลายเข้าสู่บาดแผล ปากหรือดวงตา
เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ทบทวน เอกสาร รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังนี้

1. ความหมายนโยบายสาธารณะ
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
3. โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ
4. ประวัติความเป็นมาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายนโยบายสาธารณะ

มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย เช่น

Thomas R.Dye (1984) ให้ความหมายไว้ว่า คือสิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

David Easton (1953) มีความหมายไว้ว่า คือการจัดสรรประโยชน์ หรือสิ่งมีคุณค่าระหว่างปัจเจกชน และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆในระบบสังคมการเมือง

Ira Sharkansky (1970) ให้ความหมายไว้ว่า นโยบายสาธารณะคือกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐบาลหรือองค์กรของรัฐจัดทำขึ้น อาทิ การจัดบริการสาธารณะ การออกกฎหมายหรือข้อบังคับใช้ต่างๆ และการจัดให้เกิดพิธีกรรมอันถือเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นต้น

วรเดช จันทรศร (2547) ให้ความหมายไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การศึกษาเกี่ยวกับองค์การที่รับผิดชอบว่า สามารถที่จะกระตุ้นให้เกิดทรัพยากรในการบริหาร ตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมด เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่ แค่นั้น อย่างไร

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2550) นโยบายสาธารณะเป็นการนำความรู้และความคิดที่มีเหตุผลและตั้งใจเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อการปฏิบัติงานของรัฐบาล เป็นการกำหนดแนวทางในอนาคต เน้นเป้าหมาย วัตถุประสงค์เงื่อนไข ผลลัพธ์ และเป็นความพยายามที่จะกระทำเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สาธารณะ

จากนิยามความหมายของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่านโยบายสาธารณะ คือสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือจัดการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะสนใจกระทำหรือไม่สนใจกระทำ ขึ้นอยู่กับมุมมอง ผลประโยชน์ ความสำคัญ ของรัฐบาลหรือองค์กรในขณะนั้น

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการนโยบาย คือ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นขั้นตอนของการนำเอามาตรการหรือแนวทางการดำเนินงานของนโยบายแปลงไปสู่กิจกรรมต่างๆ หลังจากนโยบายได้รับความเห็นชอบให้นำเอาไปปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลลัพธ์และผลกระทบต่อประชาชนที่เกี่ยวข้องและต่อสังคมโดยรวม นโยบายส่วนมากมักไม่สามารถก่อผลลัพธ์ที่ตั้งใจและที่คาดหวัง เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคนานัปการ (มยุรี อนุমানราชชน, 2549) การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติจึงเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยจะทำให้ทราบว่ามีการปัจจัยใดสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติอันจะนำไปสู่การสร้างแนวทางที่จะทำให้ นโยบายสาธารณะประสบความสำเร็จมากขึ้น

2.2.1 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

C.E. Van Horn and D.S. Van Meter (1976) กล่าวว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ คือกิจกรรมทั้งหลายที่กระทำโดยฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชน ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วล่วงหน้า จากการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายขึ้นมา

Jeffrey L. Pressman and Aaron Wildavsky (1973) ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ว่าเป็นการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วง ครบถ้วนและสมบูรณ์ ดังนั้นจึงต้องมีนโยบายเกิดขึ้นก่อน แล้วจึงดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Masmanian and P. A. Sabatier (1989) ได้มีความคิดเห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึงการนำการตัดสินใจกำหนดนโยบายที่ได้กระทำไว้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของกฎหมาย คำพิพากษาหรือคำสั่งของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามความตั้งใจที่ตั้งไว้ โดยมีกระบวนการดำเนินการดังนี้ คือ การพิจารณาผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย การยินยอมการปฏิบัติตามของผู้ที่เกี่ยวข้อง และการพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ของผู้ตัดสินใจกำหนดนโยบายและหน่วยงานต่างๆ ที่ได้นำนโยบายไปปฏิบัติ

Williams (1982) ให้ความเห็นว่า การนำไปปฏิบัติมีความหมายหลักอยู่ 2 ข้อ ข้อแรก คือ การจัดหาหรือเตรียม วิธีการทั้งหลายทั้งปวงที่จะทำให้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปให้พร้อม และข้อสอง คือ การดำเนินการให้สำเร็จลุล่วง การนำไปปฏิบัติในหน่วยงานหนึ่ง สามารถเกี่ยวข้องกับ ความหมายทั้งสองประการในเวลาเดียวกัน เป็นการพยายามอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลาหนึ่ง ที่จะยกระดับความสามารถของหน่วยงานนั้น หรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการ นำนโยบายไปปฏิบัติ

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2551) สรุปความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าเป็น กระบวนการหรือหลักการที่กฎหมายผ่านสภา หรือนโยบายได้รับการอนุมัติ เป็นกิจกรรมของการ นำนโยบายที่อยู่ในรูปของกฎหมาย นโยบายระเบียบ คำสั่งหรือรูปแบบอื่น ๆ ไปดำเนินการปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างการก่อรูปนโยบายและผลลัพธ์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการหนึ่งของนโยบายสาธารณะที่ เกิดขึ้นจากองค์กรหรือรัฐบาล เพื่อให้ผู้ปฏิบัติ นำนโยบายหรือโครงการ ที่อาจอยู่ในรูปแบบของ คำสั่ง มติ กฎหมาย แผนงาน แนวทาง เป็นต้น ไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผล ประโยชน์ตามที่ตั้งไว้

2.2.2 กระบวนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ต้องดำเนินการโดยอาศัยการใช้ภาษาสื่อสาร แนวความคิดและเทคนิควิธีการต่างๆแบบบนลงล่าง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ ได้แก่ (วรเดช จันทรศร, 2552, น.30-36) เช่น

1. การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับมหภาค (Macro Implementation) มีขอบเขตกว้างขวางและปัญหาหนึ่งคือกรณีที่หน่วยงานระดับสูงไม่สามารถทำให้หน่วยงานระดับล่างลงไปในนั้นนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย อาจทำให้เกิดความล้มเหลวหรือความล่าช้าในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยปัจจัยเหล่านี้ (Berman P. and McLaughlin, 1997) สรุปไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความขัดแย้งของเป้าหมาย (Goal Discrepancies) 2) การให้ความสนับสนุนหรือการให้อำนาจในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน (Influence and authority differentials) 3) การขาดแคลนทรัพยากร (Resource deficiencies) 4) อุปสรรคด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือองค์กร (Communication Difficulties among organizations) ซึ่งนอกจากปัจจัยเหล่านี้แล้วการนำนโยบายไปปฏิบัติยังขึ้นอยู่กับเหตุการณ์หรือ เป้าประสงค์ขององค์กรเองด้วย

ขั้นตอนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับมหภาค (Macro) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการแปลงนโยบายให้เป็นแนวทาง แผนงาน หรือโครงการ ส่วนใหญ่แล้วนโยบายที่กำหนดมาจะมีวัตถุประสงค์กว้างๆและยากต่อการตีความเพื่อนำไปปฏิบัติ เช่นนั้น การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จต้องมีการแปลงนโยบายเป็นแผนงานหรือโครงการก่อน ส่วนใหญ่แล้วเป็นหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ที่เป็นราชการบริหารส่วนกลางและมีบทบาทในการควบคุมนโยบายและแปลงนโยบาย เพื่อให้หน่วยงานลำดับรองลงไปนำไปปฏิบัติ กล่าวโดยสรุป ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเบื้องต้นจึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบาย ตลอดจนการประสานงานความร่วมมือมีความต้องการที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติเพียงใด

2. ขั้นการยอมรับนโยบายของหน่วยงานภูมิภาคและท้องถิ่น เมื่อนโยบายได้รับการแปลงออกมาเป็นแนวทาง แผนงาน หรือโครงการแล้ว ขั้นตอนต่อไปได้แก่การทำให้หน่วยงานรองลงมาในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น ยอมรับนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติ ซึ่งเมื่อหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น นำนโยบายหรือโครงการมาปฏิบัติย่อมมีความแตกต่างกันของแต่ละท้องถิ่น ทั้งด้านสมรรถนะของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนประโยชน์ที่รัฐควรใช้จากหน่วยงานระดับรอง ปัจจัยหลังนี้จะเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะสร้างความเต็มใจให้หน่วยงานระดับรองลงมารับนโยบายไปปฏิบัติ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าหน่วยงานระดับรองจะรับนโยบายไปปฏิบัติก็ไม่สามารถรับรองได้ว่านโยบายนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ การยอมรับอย่างเดียวยังไม่เพียงพอให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดผลสำเร็จได้ ถ้าหน่วยงานระดับรองขาดความร่วมมือร่วมใจ หรือยอมรับที่จะปฏิบัติตาม

2. ขั้นการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation)

เริ่มจากการที่หน่วยงานระดับล่างหรือระดับรองลงไปรับนโยบาย แผนงาน หรือโครงการจากหน่วยงานระดับบนแล้วนำนโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้นๆมาเป็นแปลงแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน โดยต้องอาศัยพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานในแต่ละหน่วยงานเดิมก่อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในทางปฏิบัติทำได้ยากเพราะเมื่อหน่วยงานได้รับนโยบาย แผนงาน หรือโครงการใดๆมาแล้วก็จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานโดยอัตโนมัติ ซึ่งสิ่งนี้เป็นปัญหาที่สำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค นอกจากนี้การนำนโยบายใดๆมาปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานระดับบนที่เป็นเจ้าของโครงการ กับหน่วยงานระดับ

รองลงมาที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเบอร์แมนเรียกว่า “การปรับตัวเข้าหากันและกัน” โดยกระบวนการปรับตัวอาศัยการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานระดับรองเช่นกัน

ขั้นตอนนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ (Berman P, 1978)

1. **ขั้นการระดมพลัง (Mobilization)** เมื่อหน่วยงานรองลงมาในระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นรับแนวทาง แผนงาน หรือโครงการมาแล้ว ต้องดำเนินการใน 2 อย่าง คือ 1) ต้องมีการพิจารณารับนโยบายและแสวงหาการสนับสนุนโดยจะพิจารณาว่านโยบายที่รับมานั้น มีความเหมาะสม มีความสำคัญ เร่งด่วน หรือเห็นว่าตรงตามเป้าหมายของหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเป็นจุดสำคัญในการทำให้นโยบายประสบผลสำเร็จหรือไม่อย่างไร เพราะหากหน่วยงานที่รับแนวทาง แผนงานหรือโครงการนั้นมองว่าไม่สำคัญ ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่หลักของหน่วยงานของตน ความผูกพันของหน่วยงานระดับรองกับนโยบายหรือโครงการนั้น ก็จะไม่มีความสำคัญ 2) การแสวงหาการสนับสนุนทางส่วนตัวภายในหน่วยงานรวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมให้ขึ้นอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามาร่วมออกแบบหรือกำหนดแผนงานที่จะปฏิบัติตั้งแต่แรก โดยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความต่อเนื่องให้เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. **ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation)** ขั้นตอนนี้คือการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทาง แผนงาน หรือโครงการ ให้เกิดการปฏิบัติขึ้นจริง โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยงานของตน ในขั้นนี้จึงเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติโดยตรง ซึ่งในบางครั้งผู้ปฏิบัติอาจตัดสินใจหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติงานประจำขึ้น หรืออาจนำเครื่องมือ อุปกรณ์ที่เห็นว่าเหมาะสมนำมาใช้ปฏิบัติกับการทำงาน พฤติกรรมการตัดสินใจของการปฏิบัติงานในระดับรอง จึงขึ้นอยู่กับแนวคิดทัศนคติหรือดุลยพินิจส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ส่งผลให้ลักษณะในการปฏิบัติงานจึงอาจแตกต่างกันออกไปไม่มีทางที่จะเป็นแบบฉบับเดียวกันได้ โดยเฉพาะนโยบายด้านการบริการทางสังคม เพราะผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยตรง ผู้ปฏิบัติอาจจะมีวิถีปฏิบัติในการบริหารงานอย่างมากจนผู้บังคับบัญชาไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นการสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติให้เกิดขึ้นจึงขึ้นอยู่กับการแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการหรือสภาพแวดล้อมและปัจจัยอื่นๆร่วมด้วย อีกทั้งหน่วยงานระดับรองจะต้องแสวงหาวิธีการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติระดับรองให้เข้ากับนโยบายอีกด้วย

เบอร์แมนและแมคเคลฟลิน ได้สรุปผลการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ไม่มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ (non- implementation) คือ ไม่มีการนำแนวทาง แผนงาน หรือโครงการไปปรับใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติ

2. การยอมรับสภาพในการปฏิบัติ (cooptation) เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมีการเปลี่ยนแปลงแนวทาง แผนงาน หรือโครงการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือลักษณะของหน่วยงานรวมถึงปัจจัยอื่นๆที่มีข้อจำกัด จึงอาจทำให้เกิดการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มีการวางไว้ตั้งแต่แรก

3. การเรียนรู้ในการนำเทคนิคมาใช้ (technological learning) คือ ไม่มีการนำเอานโยบาย แนวทาง แผนงาน หรือโครงการมาใช้ ถึงแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีหรือปัจจัยด้านอื่นๆที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานแล้วก็ตาม

3. ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง(Institutionalization)
คือการรับนโยบายนั้นมาปฏิบัติให้เป็นกิจวัตร เพื่อสร้างความต่อเนื่องและจริงจังของแนวทาง แผนงาน หรือโครงการนั้นๆ โดยผู้บริหารระดับท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้ชักจูงให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และจะต้องหาทางแปลงนโยบายนั้นให้เป็นภารกิจหลักประจำวันของผู้ปฏิบัติงานโดยตลอด โดยอาจทำการเพิ่มในแผนงานของตน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความผูกพันและยอมรับต่อแนวทาง แผนงานหรือโครงการนั้นๆ และมีการนำไปปฏิบัติอย่างเต็มใจเสมือนเป็นภารกิจประจำวันของตนเองเพื่อสร้างผลลัพธ์ในระยะยาวอันจะส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตลอดไป

ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) ในการศึกษาการนำโครงการไปปฏิบัติในครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงกระบวนการดำเนินการตามโครงการจากส่วนกลางลงมาที่ส่วนท้องถิ่น ในการรับโครงการมาปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน อันได้แก่ 1) ขั้นการระดมพลัง (Mobilization) 2) ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) 3) ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization)

2.2.3 องค์การและผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติต้องอาศัยองค์การและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งความคาดหวังหรือผลประโยชน์ก็แตกต่างกันไปตามแต่ผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องมาร่วมงานกันหรือมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับใดระดับหนึ่ง ด้วยบทบาทและอิทธิพลที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติมากน้อยแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือล้มเหลวได้ องค์การและผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถ

แบ่งออกเป็นหลายฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเมือง ระบบราชการ ข้าราชการ และผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบาย (วรเดช จันทรศร, 2552)

1. ฝ่ายการเมือง

มีความสำคัญในการกำหนดออกขอบเขตโดยการออกกฎหมายหรือกำหนดขึ้นเป็นมติจากคณะรัฐมนตรี การออกกฎกระทรวง ตลอดจนการวางระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ อีกนัยหนึ่งถือได้ว่าเป็นฝ่ายริเริ่มกำหนดหรือเสนอนโยบาย งบประมาณ หรือรับข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มการเมือง หรือประชาชนทั่วไป มาแปลงเป็นนโยบายเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่สองสถาบันนี้จะเข้าไปพิจารณาเลือกหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าที่จะให้ความสนใจในการกำหนดรายละเอียดของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. หน่วยงานต่างๆ ของรัฐในระบบราชการ

เป็นองค์การที่สำคัญที่สุดใน 2 กระบวนการ คือ การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในการกำหนดนโยบายหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ ของรัฐในระบบราชการจะมีบทบาทสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และบั่นข้อมูลไปให้ฝ่ายการเมือง ในการนำนโยบายไปปฏิบัติหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ ของรัฐในระบบราชการมีความสำคัญมาก เพราะเป็นภารกิจหลักในการรับผิดชอบ แต่บางครั้งนโยบายใดที่ต้องอาศัยความร่วมมือหรือการประสานงานจากหน่วยงานหลายฝ่าย นโยบายนั้นมักจะมีแนวโน้มที่จะล้มเหลวในการนำไปปฏิบัติ เพราะแม้ว่าหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีความเห็นพ้องต้องกันในการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายขนาดไหน แต่แนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้งก็มีมากเนื่องจากทัศนภาพผลประโยชน์และวัตถุประสงค์หลักของแต่ละหน่วยงานนั้นต่างกัน

3. ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐข้าราชการ

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดทำโครงการ และผู้ให้บริการตามโครงการ บุคคลเหล่านี้ล้วนมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะต่างก็มีแรงจูงใจ เป้าหมาย และค่านิยมที่ต่างกัน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารระดับสูงจะมีความสำคัญอย่างมากในการสนับสนุนให้การนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนผู้จัดทำโครงการคือผู้นำของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการหรือนโยบาย ขณะที่ผู้ให้บริการตามโครงการคือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานระดับปฏิบัติซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับล่างนี้จะมีอิสระในการตัดสินใจอย่างมากในการแปลหรือตีความโครงการหรือนโยบายมาเป็น

แนวทางปฏิบัติในลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับล่างเป็นผู้มีอิทธิพลต่อผลของการบรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการหรือนโยบายเป็นอย่างมาก

4. ผู้ได้รับผลจากนโยบาย

ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ได้รับผลประโยชน์ หรือผู้ที่เสียผลประโยชน์ ทั้งระดับบุคคล กลุ่ม องค์การภาคเอกชน หน่วยงานของรัฐ องค์การไม่แสวงหาผลกำไร โดยอาจรวมกลุ่มเป็นกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มเดือดร้อน เพื่อเรียกร้องให้ได้รับผลประโยชน์ โดยการเจรจาต่อรอง และการประสานประโยชน์เป็นสำคัญ

กล่าวคือ การใช้นโยบายหรือโครงการย่อมมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับตัวนโยบายหรือโครงการไม่มากนักน้อย ทั้งนี้ตั้งแต่ระดับสูงลงมาถึงระดับล่างมีส่วนร่วมทั้งสิ้นในการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของนโยบายหรือโครงการ ซึ่งอาจส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเกิดความล้มเหลวได้

2.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติถือเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของนโยบาย โดยนโยบายจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ มีอยู่หลายปัจจัย การเกิดปัญหาและอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่ง โดยอ้างอิงการแบ่งปัญหาหลักได้เป็นด้านต่างๆ จำนวน 5 ด้าน (วรเดช จันทรศร, 2552, น. 98-103) ดังนี้

1. ปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ในความสำเร็จของนโยบาย และโครงการ สิ่งที่สำคัญที่มีอาจขาดได้นั้นคือ ทรัพยากรที่เป็นแรงผลักดันนโยบาย โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการไปให้ถึงจุดหมาย หรือเป้าประสงค์ของนโยบายแล้ว ต้องมีทรัพยากรเพียงพอต่อการดำเนินการ อันได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในทุกๆระดับ เพราะบุคลากรนั้นมีความสำคัญต่อการควบคุมในการดำเนินการ และการปฏิบัติงานว่าบุคลากรนั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติงานหรือไม่ คุณสมบัติของบุคลากรนั้นเหมาะสมต่อหน้าที่ในการดำเนินการ และการปฏิบัติงาน เช่น ผู้ควบคุมโครงการนั้นมีตำแหน่งหน้าที่สอดคล้องต่อโครงการที่นำมาปฏิบัติในองค์กร และบุคลากรในระดับปฏิบัติการมีความเข้าใจในแนวทางต่อการปฏิบัติงาน หรือกระบวนการทำงานให้บรรลุในเป้าหมาย หรือสำเร็จในระดับความพอใจของผู้กำหนด

1.2 ปัจจัยด้านเงินทุน ปัจจัยด้านเงินทุน ถึงแม้มีกำลังพลบุคลากรมากพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายได้กำหนดไว้เพียงใด แต่ปัจจัยด้านทุนทรัพย์เป็นสิ่งที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของหน่วยงาน หรือความร่วมมือระหว่างองค์กรด้านการสนับสนุนถึงความร่วมมือในการนำนโยบายไปปฏิบัติกล่าวคือ ปัจจัยด้านเงินทุนมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบาย และโครงการที่จะผลักดันไปถึงระดับความสำเร็จหรือความล้มเหลวนั่นเอง

1.3 ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในนโยบาย ความพร้อมในเครื่องมือและเทคโนโลยีเป็นเรื่องที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันในการปฏิบัติหน้าที่ต่อกิจกรรมในโครงการ และนโยบาย เช่น การนำเทคโนโลยีเข้าไปประยุกต์ใช้ในองค์กรของรัฐแห่งหนึ่งหากเครื่องมือไม่พร้อม เช่น ความพร้อมของอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร และการบริการประชาชน หากไม่พร้อมจะทำให้เกิดความล่าช้าในการให้บริการต่อประชาชน และงานด้านการส่งข้อมูลภายในองค์กรก็มีผลต่อความล่าช้าในการปฏิบัติ เป็นต้น

2. ปัญหาด้านการควบคุม หมายถึง ความสามารถในการประเมินความก้าวหน้า หรือผลการปฏิบัติงานของนโยบาย กล่าวคือ ปัญหาในการควบคุมจะมีมากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่อการปฏิบัติ เช่น แนวทางการดำเนินการต้องทำอย่างไรจากผู้กำหนดนโยบาย ได้วางแผนทางเอาไว้ หรือกรอบการปฏิบัติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักจะเกิดขึ้นในเรื่องของความคลุมเครือของนโยบาย หรือโครงการต่อการปฏิบัติ

3. ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติจะสำเร็จไม่ได้หากผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในองค์กรไม่ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติตามแนวทาง กล่าวคือ ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีมากขึ้นถ้าหากเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ได้ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากนโยบายมาจากสาเหตุสำคัญ 7 ข้อ ดังนี้

3.1 การที่นโยบายนั้นไม่ได้มาจากฐานราก กล่าวคือ เป็นนโยบายหรือโครงการจากภายนอกองค์กรหรือเป็นผลมาจากนโยบายของรัฐบาลซึ่งสมาชิกในองค์กรไม่ได้ให้ความสำคัญต่อนโยบาย

3.2 นโยบายส่งผลให้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป

3.3 หัวหน้าหน่วยหรือหัวหน้ากลุ่มงานปฏิบัติไม่ได้ให้การสนับสนุนนโยบายเท่าที่ควรจึงอาจส่งผลให้เกิดความล้มเหลวได้

3.4 เจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติทำการต่อต้านเพราะอาจเห็นว่าการปฏิบัติตามนโยบายจะส่งผลให้งบประมาณและอัตราการจ้างของหน่วยต้องลดลง อีกทั้งอาจทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนภารกิจและหน้าที่ของบุคลากรอย่างมาก

3.5 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติเห็นว่านโยบายถูกกำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหารที่ไม่เข้าใจสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน

3.6 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับสาระหรือวิธีปฏิบัติในนโยบาย เพราะไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3.7 เจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือหน่วยงานไม่ให้ความร่วมมือและเกิดต่อต้านเนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจว่าการปฏิบัติตามนโยบายนั้นเป็นอย่างไร

4. ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง ปัญหาอีกด้านหนึ่งของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นถือเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ปัญหาที่เกิดขึ้นจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

4.1 ลักษณะการติดต่อและความสัมพันธ์ที่หน่วยปฏิบัติมีกับหน่วยงานที่ควบคุมนโยบาย

4.2 ระดับความจำเป็นที่หน่วยปฏิบัติจะต้องแสวงหาความร่วมมือหรือการทำการตกลงร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

4.3 ระดับความเป็นไปได้ที่หน่วยงานแต่ละหน่วยจะสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

5. ปัญหาด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ในบางครั้งปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลไปสู่ความล้มเหลวของนโยบายได้โดยตรง กล่าวคือองค์กรและบุคคลสำคัญ คือ กลุ่มที่มีอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง ตลอดจนสื่อมวลชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายได้อย่างชัดเจน ที่จะมีบทบาทในการสนับสนุนหรือต่อต้านไม่ให้เกิดการสัมฤทธิ์ผลของนโยบายโดยขึ้นอยู่กับ

5.1 ผู้รับผิดชอบหรือหน่วยปฏิบัติในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหารมากหรือน้อยเพียงใด

5.2 กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ของนโยบายมากน้อยเพียงใด

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปฏิบัติกับสื่อมวลชนก็ยังมีความสำคัญในการสร้างแนวร่วม และความน่าเชื่อถือของนโยบายด้วย

5.4 บุคคลสำคัญให้ความสำคัญสนับสนุนนโยบายเพียงใด

กล่าวโดยสรุปของปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายไปปฏิบัติมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและส่งผลต่อนโยบายหรือโครงการ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยในปัญหา 5 ด้าน ที่สามารถทำให้การดำเนินนโยบายเป็นไปได้อย่างยาก และยากต่อการดำเนินการที่จะปฏิบัติให้ครอบคลุมในทุกเป้าประสงค์ของนโยบาย ซึ่งปัญหาอุปสรรคเหล่านี้เกิดขึ้นต่อเนื่องเมื่อทิศทางนโยบายและสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยหลักส่งผลให้นโยบายนั้นไม่สัมฤทธิ์ผลนั่นเอง

2.2.5 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.2.5.1 ตัวแบบ Van Meter and Van Horn (1975)

แนวคิดนี้ได้มุ่งอธิบายตัวแปรที่เชื่อมโยงระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติและผลการปฏิบัติงาน มี 6 ตัวแปรด้วยกัน คือ

1. วัตถุประสงค์ของนโยบายและมาตรฐาน (Policy Standard and Objectives) องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญในการกำหนดการปฏิบัติตามนโยบาย คือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบายโดยต้องเป็นรูปธรรมและมีมาตรฐานที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้การวัดผลการปฏิบัติงาน

2. ทรัพยากรของนโยบาย (Policy Resources) คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการบริหารนโยบาย ทรัพยากรนโยบายอาจรวมถึง เงินและสิ่งเสริมทั้งปวงที่กำหนดไว้ในแผนงาน เป็นตัวช่วยให้ความสะดวกต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

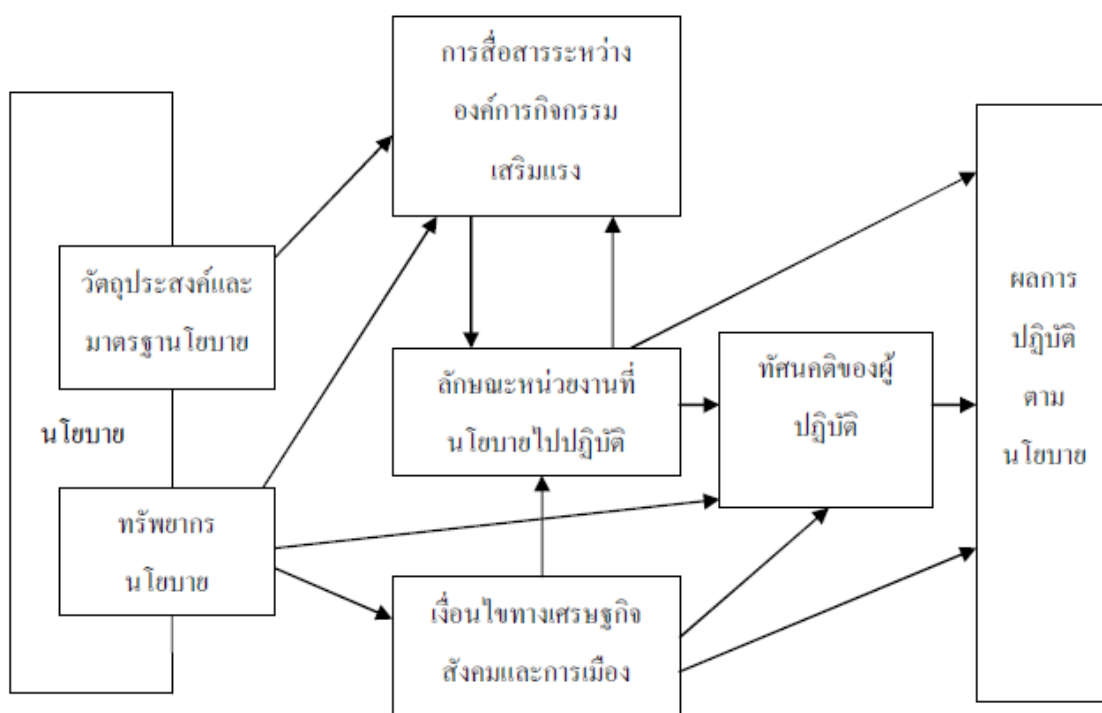
3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการเสริมแรง (Inter-Organizational Communication and Enforcement Activities) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามหลักของการกระจายอำนาจ สามารถสื่อสารกันเข้าใจและบังคับใช้นโยบายให้สอดคล้องกันได้

4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (The Characteristics of Implementing Agencies) ได้แก่ สมรรถนะและขนาดของทีมงานในหน่วยงาน ระดับความเข้มข้นของการควบคุมบังคับบัญชาของหน่วยงานย่อยในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรทางการเมืองของหน่วยงาน การสนับสนุนจากนักกฎหมายและฝ่ายบริหารความมีชีวิตชีวาขององค์กร ระดับการสื่อสารระบบเปิดในองค์กร และความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็น

ทางการ ระหว่างองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติกับผู้กำหนดนโยบายหรือองค์การที่ประกาศใช้นโยบาย

5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง (Economic, Social and Political Conditions) ต้องคำนึงถึง การจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจให้หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความเพียงพอต่อการส่งเสริมให้แผนงานโครงการประสบความสำเร็จ จุดเด่นของนโยบายสัมพันธ์กับประเด็นนโยบายอย่างไรชนชั้นนำชอบหรือไม่ชอบนโยบายที่นำไปปฏิบัติ กลุ่มหลากหลายในสังคม รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ

6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ (The Disposition of Implementers) ได้แก่ การรับรื้อนโยบาย เช่น ความรู้ความเข้าใจนโยบาย ทิศทางการตอบสนอง เช่น การยอมรับหรือปฏิเสธนโยบาย และระดับความเข้มข้นของการตอบสนอง เช่น การยอมรับหรือปฏิเสธดังกล่าวมีระดับมากน้อยเพียงใด

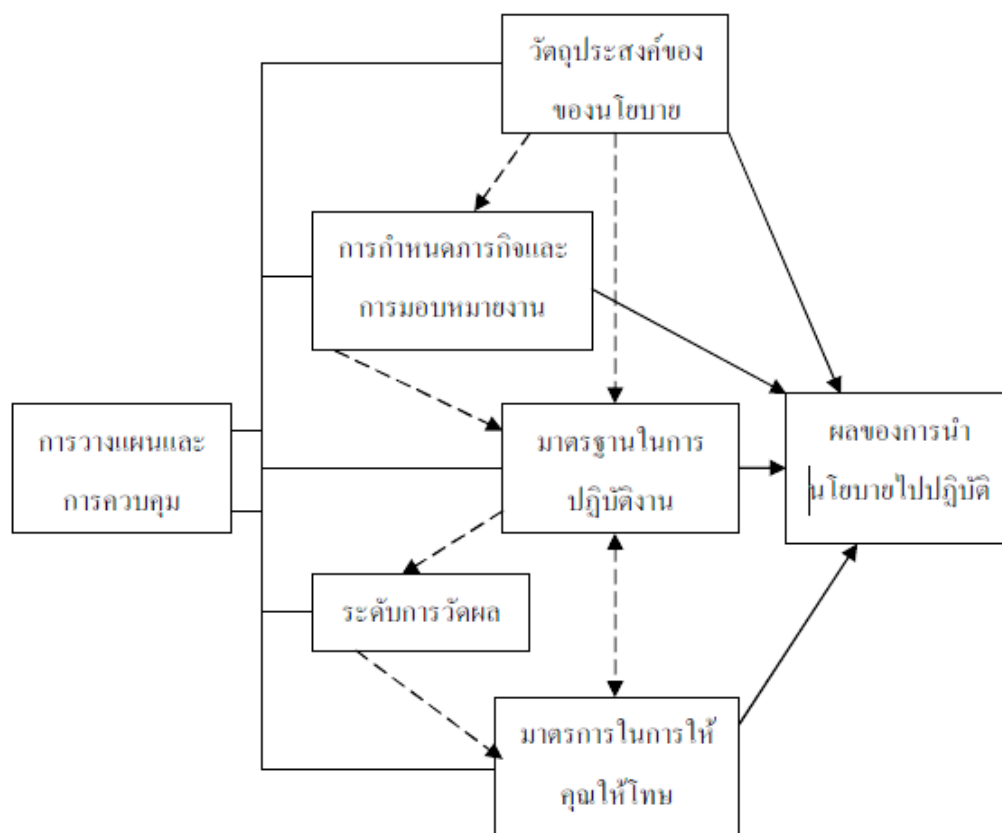

ภาพประกอบ 1 ตัวแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter และ Van Horn

2.2.5.2 ตัวแบบ วรเดช จันทรศร (2557)

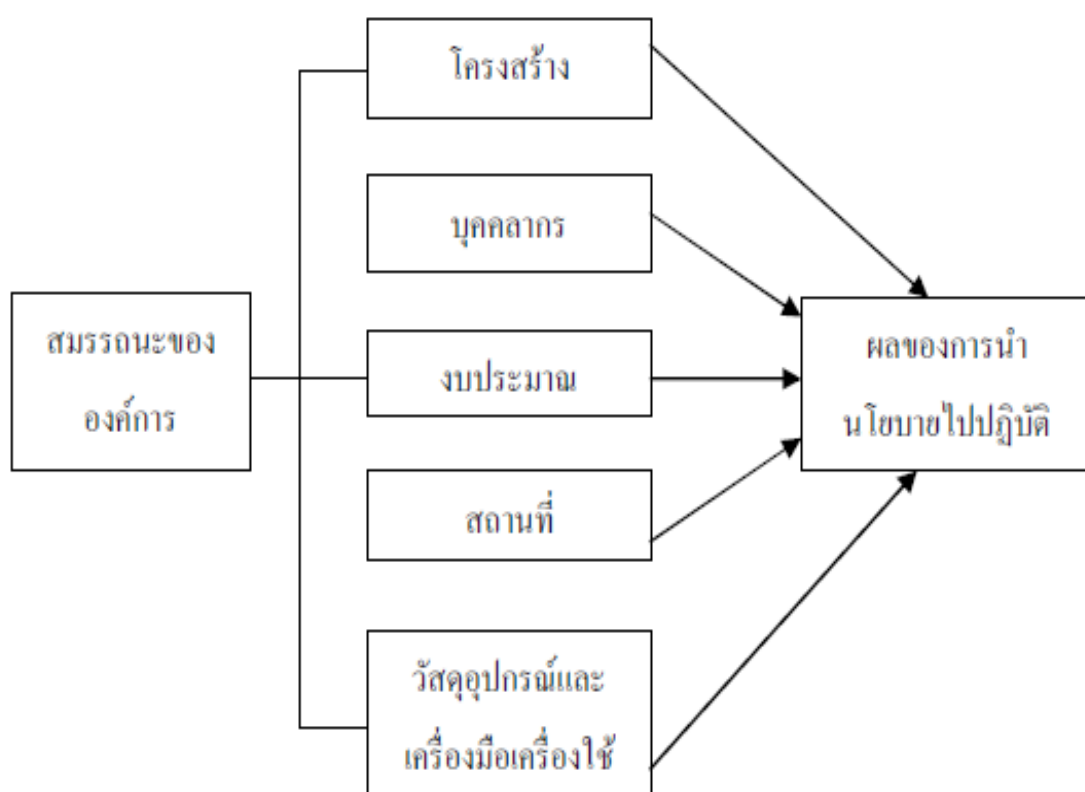
แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดร.วรเดช จันทรศร ได้ทำการรวบรวมและประมวลตัวแบบ (models) ต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติและแนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลหรือความสำเร็จขององค์การไว้ 6 ตัวแบบดังนี้

1. **ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (rational model)** ตัวแบบนี้ยึดฐานคติที่ว่านโยบายที่ประสบผลสำเร็จนั้นต้องเกิดจากการกำหนดวัตถุประสงค์และการดำเนินงานหลักที่มีชัดเจน ที่มีการมอบหมายงาน กำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยงานย่อยต่างๆภายใน มีการวัดผลการปฏิบัติงานตลอดจนระบบมาตรฐานในการให้คะแนนให้โทษ อาจเนื่องจากกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเริ่มต้นจากที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติทราบถึงเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถกำหนดภารกิจความรับผิดชอบให้ตรงตามกับวัตถุประสงค์หลักได้ ซึ่งจะทำให้นโยบายเกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

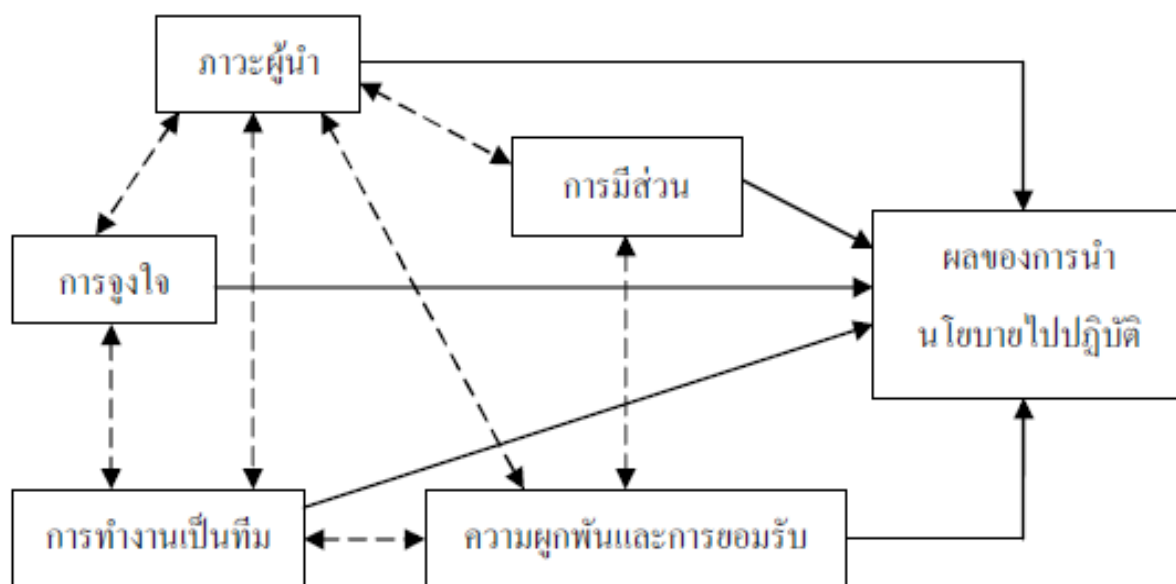
ภาพประกอบ 2 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล

2. **ตัวแบบทางด้านการจัดการ (management model)** ตัวแบบนี้เน้นที่ความสำคัญของสมรรถนะเป็นหลัก โดยเชื่อว่าความสำเร็จของนโยบายเกิดจากโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม ปริมาณและคุณภาพบุคลากร งบประมาณที่เพียงพอ ปริมาณและคุณภาพสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล

ภาพประกอบ 3 ตัวแบบทางด้านการจัดการ

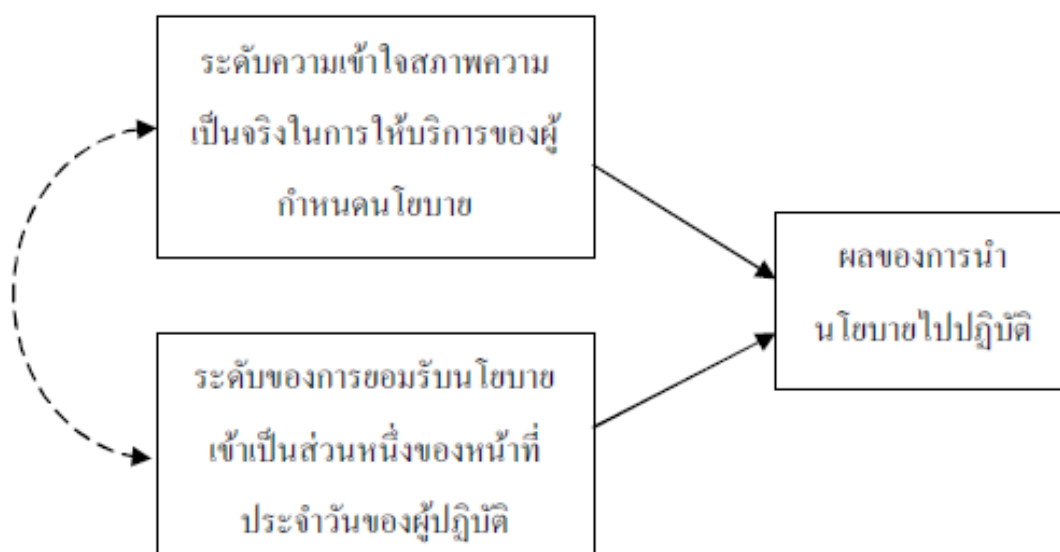
3. **ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร (organization development model)** ตัวแบบนี้จะเป็นการสร้างความรู้ความผูกพันและสร้างการยอมรับ เพื่อมุ่งสนองตอบความต้องการทางด้านจิตวิทยาและทางด้านสังคมของมนุษย์และการมีส่วนร่วมขององค์กรเป็นสำคัญ ภายใต้ความคิดที่ว่า “การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จจึงน่าจะเป็นเรื่องการจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันของสมาชิกในองค์กร การมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการมุ่งใช้การควบคุม หรือใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา” ทั้งนี้เพราะการแบ่งแยกว่การกำหนดนโยบายเป็นเรื่องที่ควรมาจากระดับสูงและการปฏิบัติตามนโยบายเป็นเรื่องของผู้ที่อยู่ในระดับล่าง เป็นเรื่องที่ขัดกับสภาพความเป็นจริง การทำให้ผู้ปฏิบัติตามตระหนักในความสำคัญของนโยบายและเห็นว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเกี่ยวข้องในการกำหนดหรือวางกรอบนโยบาย โดยนโยบายเหล่านั้นต้องมาจากตัวผู้ปฏิบัติเองโดยตรง

ภาพประกอบ 4 ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร

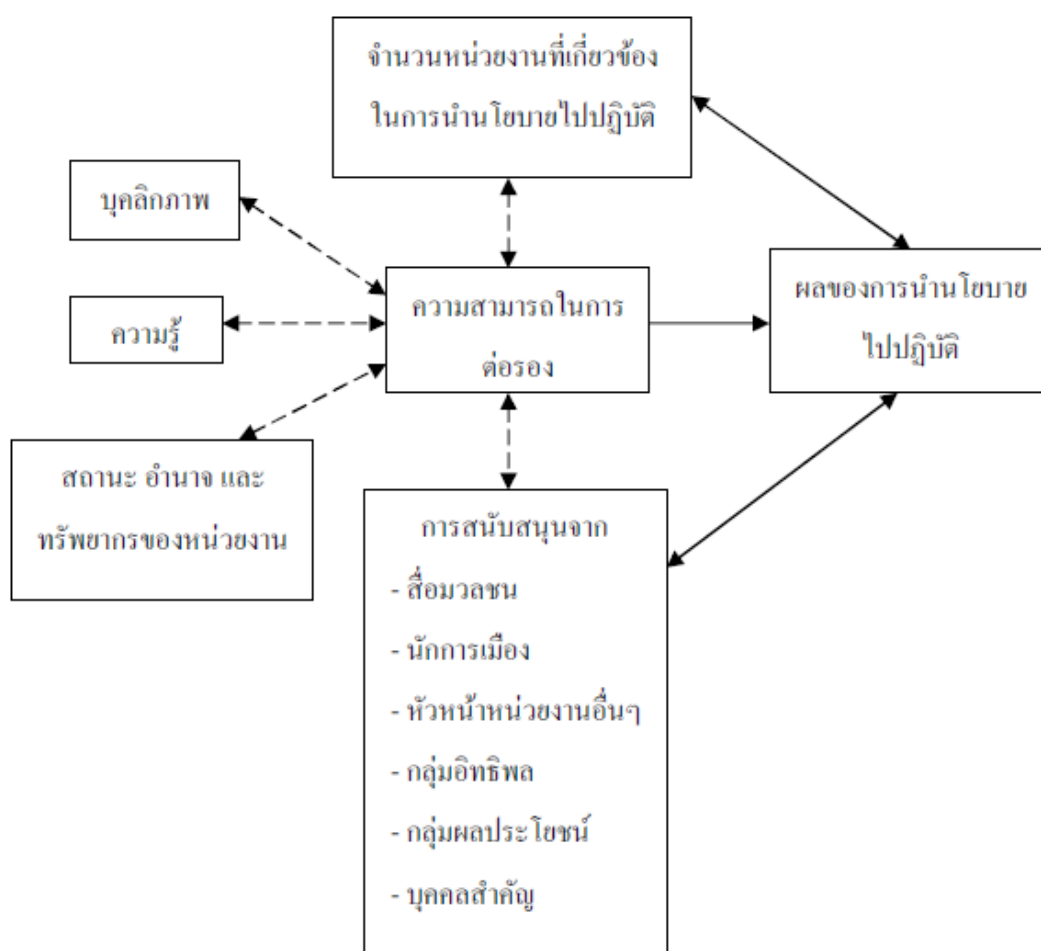
4. ตัวแบบทางด้านกระบวนการระบบราชการ (bureaucratic model)

ตัวแบบนี้มีฐานคติว่าอำนาจองค์การไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งทางรูปนัย แต่อำนาจขององค์การจะกระจายอยู่ทั่วไปในองค์การ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงขึ้นอยู่กับระดับความเข้าใจสภาพความเป็นจริงในการบริหารของผู้กำหนดนโยบายและระดับการยอมรับและปรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน

ภาพประกอบ 5 ตัวแบบทางด้านกระบวนการระบบราชการ

5. **ตัวแบบทางการเมือง (political model)** ตัวแบบนี้เชื่อว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จเกิดจากความสามารถของตัวบุคคล ที่มีหน้าที่หลักในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการต่อรองของหน่วยงานนั้น ซึ่งเป็นการต่อรองในเรื่องของการแสวงหาความสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน

ภาพประกอบ 6 ตัวแบบทางการเมือง

6. ตัวแบบเชิงบูรณาการ (Integrative model) ตัวแบบนี้มีปัจจัยในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จอยู่หลายอย่าง โดยรวบรวมแนวความคิดของทั้ง 5 ตัวแบบมาไว้และแสวงหาผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ส่วนตัวแปรอิสระที่นำมาพิจารณานั้นมาจาก 4 ปัจจัยด้วยกันคือ สมรรถนะขององค์การปฏิบัติในการวางแผนและการควบคุมภาวะผู้นำและความร่วมมือ การเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก

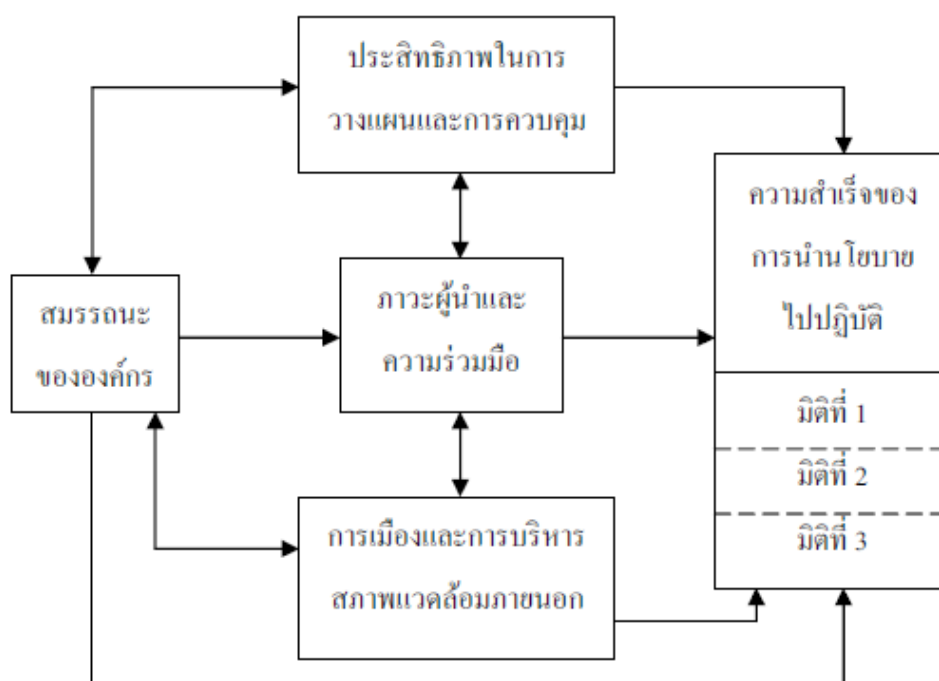
ตัวแบบนี้เป็นการผสมผสานตัวแปรที่เป็นตัวการสำคัญที่มาจากตัวแบบอื่นทั้ง 5 ตัวแบบโดยได้กำหนดตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรดังนี้

ตัวแปรด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม จะประกอบด้วย ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของตัววัตถุประสงค์หรือตัวเป้าหมายของนโยบาย การกำหนดหน้าที่และการมอบหมายงาน มีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานและการติดตามในการติดตามประเมินผลนโยบายและความเป็นกลางของราชการ

ตัวแปรด้านสมรรถนะขององค์การ ตัวแปรนี้ประกอบไปด้วย 5 ปัจจัยหลัก ได้แก่ โครงสร้างองค์การ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และสถานที่

ตัวแปรด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือ คือการที่สามารถจะประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ผู้บริหารในองค์กรหรือหน่วยงานนั้นจะต้องเป็นผู้รู้จักใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการจูงใจในแง่บวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน

ตัวแปรด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก เกิดจากการที่บุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์การ หน่วยงานและความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมภายนอกขององค์การ ตัวแปรนี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อยอื่นๆอีก เช่น ระดับความสนับสนุนหรือต่อต้านจากฝ่ายต่างๆ ระดับความพึงพาที่ต้องมีระหว่างหน่วยงาน ความสามารถในการเจรจาต่อรองต่อสภาพแวดล้อมภายนอก และเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

ภาพประกอบ 7 ตัวแบบเชิงบูรณาการ

2.2.5.3 ตัวแบบ Mazmanian (1980)

เป็นแบบที่เน้นการกำหนดนโยบายและควบคุมนโยบาย โดยการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของนโยบายยากหรือง่าย
2. ความสามารถของนโยบายที่ช่วยกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานให้เกิดการบรรลุผลสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้
3. นโยบายนั้นได้รับผลกระทบจากตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการสนับสนุนในการดำเนินนโยบายให้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

ในแบบนี้ได้กำหนดให้ขั้นตอนของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นตัวแปรตามซึ่งประกอบด้วย ผลผลิตของนโยบาย (Policy output) การยอมปฏิบัติตามนโยบาย (Compliance) ผลกระทบของนโยบาย (Actual impact of policy outputs) การรับรู้ถึงผลกระทบของนโยบาย (Perceived impacts of policy output) และการทบทวนประเด็นของนโยบาย (Major revision in statute)

2.3 โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) หรือที่ชาวบ้านทั่วไปรู้จักกันว่า “โรคกลัวน้ำ” สัตว์ที่พบเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด โรคพิษสุนัขบ้าเกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ เรบีส์ไวรัส (Rabies Virus) เมื่อเชื้อนี้เข้าสู่ร่างกายคนหรือสัตว์แล้วจะเดินทางไปตามเส้นประสาทเข้าสู่สมองที่สำคัญ เมื่อเกิดอาการขึ้นแล้วยังไม่มีทางรักษาให้หายได้ ต้องเสียชีวิตทุกราย แต่โรคนี้ป้องกันได้ การเสียชีวิตส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากตัวผู้ป่วยเองขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงการไม่ตระหนักถึงความรุนแรงของโรคพิษสุนัขบ้า เพราะระยะฟักตัวของโรคในสัตว์มีเวลานานกว่าจะแสดงอาการ โดยในสุนัขจะมีระยะเวลาฟักตัวของโรคประมาณ 3 - 8 สัปดาห์ อาจจะอยู่ระหว่าง 10 วันถึง 6 เดือน ส่วนในแมวระยะฟักตัวประมาณ 4 วันถึง 12 สัปดาห์ ในหลายประเทศยังพบผู้เสียชีวิตในพื้นที่ที่ควบคุมโรคในสุนัขไม่ได้ ในปี พ.ศ. 2549 กลุ่มสหวิชาชีพทั่วโรคได้ร่วมกันก่อตั้งองค์กรเพื่อการควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า (Global Alliance for Rabies Control) ต่อมาได้มีการกำหนดให้มีวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลกขึ้น โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดให้ตรงกับวันที่ 28 กันยายนของทุกปี เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวต่อความรุนแรงของโรคพิษสุนัขบ้าควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงสัตว์และวิธีป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารีทรงมีพระราชประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการตามคำสั่งที่ 214/2559 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2559 โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี และกรม กองต่างๆที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมา โดยพันธกิจหลักคือ การเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและควบคุมโรคในสัตว์ให้หมดไปจากประเทศไทย โดยพัฒนาศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดให้มีมาตรฐานอย่างเป็นระบบตามหลักสวัสดิภาพของสัตว์ พัฒนาแนวทางการควบคุม ป้องกันและการดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและผลักดันให้ชุมชนและท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจให้กับเยาวชน ประชาชน ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าไม่ให้มีผู้เสียชีวิต พัฒนาระบบฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าและการบูรณาการ เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีระบบการติดตามประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการให้บรรลุเป้าประสงค์ ซึ่งเป้าประสงค์ที่สำคัญคือไม่มีคนและสัตว์

เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน ได้มีการกำหนดประเด็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน (กรมปศุสัตว์, 2559)

เป้าหมายหลักของโครงการมีทั้งหมด 8 เป้าหมาย ดังนี้

- เป้าหมายที่ 1 การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
- เป้าหมายที่ 2 การจัดการระบบศูนย์พักพิงสัตว์
- เป้าหมายที่ 3 การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมและรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน
- เป้าหมายที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น
- เป้าหมายที่ 5 การประชาสัมพันธ์
- เป้าหมายที่ 6 การบูรณาการและการบริหารจัดการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า
- เป้าหมายที่ 7 การติดตามประเมินผล
- เป้าหมายที่ 8 การพัฒนานวัตกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เป้าหมายที่ 1 การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ครอบคลุม ถูกต้อง ทันเหตุการณ์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้มีภูมิคุ้มกันโรคและปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
3. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการบูรณาการการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในทุกระดับ
 - 1.1 ประชุมหารือ ซ้อมแผน และติดตามประเมินผล
 - 1.2 ฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านโรคพิษสุนัขบ้าให้มีประสิทธิภาพในทุกระดับ
 - 1.3 ประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อบูรณาการให้มีป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
2. ส่งเสริมการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

2.1 ฝึกอบรมทีมสอบสวนและการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังโรคให้มีประสิทธิภาพและทันเหตุการณ์ในทุกระดับ

2.2 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากล มีความไว มีความจำเพาะสูงรวดเร็ว และเชื่อถือได้

2.3 อบรมเชิงปฏิบัติการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าด้วยเทคนิคที่ได้มาตรฐานกับห้องปฏิบัติการอ้างอิงโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศไทยมีความพร้อมทางห้องปฏิบัติการ

2.4 สำนักร่วมภูมิภาคกันภายหลังจากการได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า

3. ส่งเสริมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

3.1 บริหารการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่เกิดโรคในครอบคลุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวร้อยละ 100

3.1.1 ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่เกิดโรคให้ครอบคลุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวร้อยละ 100

3.1.2 ขอความร่วมมือการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทั่วไปให้ครอบคลุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

3.1.3 การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าใน 10 จังหวัดแรกที่พบโรคพิษสุนัขบ้าในปี พ.ศ.2559 ประกอบด้วยจังหวัด สงขลา ชลบุรี สมุทรปราการ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ กาฬสินธุ์ ปราจีนบุรี

3.2 บริหารจัดการเพื่อควบคุมและลดจำนวนประชากรสุนัขและแมว

3.2.1 การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ หรือสุนัขและแมวที่มีเจ้าของของที่ด้อยโอกาส จำนวน 200,000 ตัว

3.2.2 จัดซื้อรถผ่าตัดทำหมันเคลื่อนที่ เพื่อพัฒนาระบบการผ่าตัดทำหมันแบบเคลื่อนที่

3.3 จัดสรรงบประมาณให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว

4. ส่งเสริมการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ

4.1 บริหารจัดการและกำกับติดตามการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

4.2 บริหารจัดการที่กักสำหรับสัตว์ที่ถูกกัด สัตว์ที่สัมผัสโรค และสัตว์กลุ่มเสี่ยงในพื้นที่เกิดโรค เพื่อให้ได้รับการฉีดวัคซีนและการเคลื่อนย้ายอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้าอย่างมีประสิทธิภาพในแก่ประชาชน

5.1 จัดทำสื่อเผยแพร่ และถ่ายทอดความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้าอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1 ประชุมอบรมเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ด้านแนวทางการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน

7. สนับสนุนการติดตามการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของท้องถิ่น

7.1 จัดสรรงบประมาณให้แก่เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เพื่อสนับสนุนการติดตามการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

8. สนับสนุนกลยุทธิการศึกษาวิจัยและพัฒนา การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

8.1 ศึกษาวิจัยระดับภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

8.2 ศึกษาวิจัย KPA ของประชาชนเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า

8.3 ศึกษาวิจัยเทคนิคการทำหมันที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในประเทศไทย

8.4 ศึกษาวิจัยเชิงสังคมเพื่อกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

8.5 ศึกษาวิจัยการทวนสอบความใช้ได้ของชุดตรวจระดับภูมิคุ้มกันโดยวิธี ELISA ในท้องตลาดเปรียบเทียบกับวิธีมาตรฐาน (Fluorescent Antibody Neutralization Test, FAVN) ที่กำหนดโดยองค์การสุขภาพสัตว์โรค (OIE)

8.6 ศึกษาวิจัยวิธีการตรวจระดับภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อทดแทนการนำเข้าชุดตรวจสำเร็จรูปจากต่างประเทศ (ปี พ.ศ.2560 - พ.ศ.2562)

8.7 ศึกษาวิจัยการจำแนกคุณลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการควบคุมและเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ และเฝ้าระวังการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส

8.8 ศึกษาวิจัยการแยกเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าสายพันธุ์ท้องถิ่นในประเทศไทย เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่จะใช้ในการพัฒนาการทำวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต และเพื่อ

ทำ Vaccine Matching ในการทดสอบประสิทธิภาพของวัคซีน และสามารถใช้เป็นเชื้อไวรัสอ้างอิงสำหรับการศึกษาต่อยอดของประเทศไทยได้ด้วย

8.9 ศึกษาวิจัยเทคนิคการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าด้วยวิธีทางอณูชีวโมเลกุลที่มีความไวสูง สามารถตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสได้หลายชนิดจากการทดสอบ โดยวิธี Multiplex Real – time RT-PCR เพื่อให้สามารถตรวจคัดกรองโรคได้รวดเร็วและทันการณ์ ก่อนที่จะยืนยันผลด้วยวิธีมาตรฐานอีกครั้ง

8.10 ศึกษาวิจัยการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าโดยวิธี Immunoperoxidase เพื่อใช้เป็นวิธีทางเลือกในการตรวจตัวอย่าง โดยไม่จำเป็นต้องมีกล้องฟลูออเรสเซนซ์ในการอ่านผล

เป้าหมายที่ 2 การจัดการระบบศูนย์พักพิงสัตว์

วัตถุประสงค์

1. จัดสร้างหรือพัฒนาสถานพักพิงสัตว์ต้นแบบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาสุนัขและแมวจรจัด และเป็นต้นแบบให้เกิดการเรียนรู้และนำไปขยายผล
2. สร้างความรู้ ความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานพักพิงสัตว์ และสาธารณชน
3. สร้างจิตอาสาในงานด้านการจัดการสถานพักพิงสัตว์

กลยุทธ์

1. พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์พักพิงสัตว์และใช้ผลงานวิจัยการพัฒนามาตรฐานศูนย์พักพิงเป็นแนวทาง และดำเนินการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย กรมปศุสัตว์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน

1.1 โครงการศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดต้นแบบจังหวัดนครราชสีมา

1.2 โครงการจัดตั้งศูนย์พักพิงสุนัขตามพระนโยบายให้มีมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 3 การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมและรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคให้มีความครอบคลุม ถูกต้องทันเหตุการณ์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน ให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

กลยุทธ์

1. การเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในคน

1.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคแก่บุคลากร สาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค และระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความครอบคลุม สามารถเอาข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 พัฒนาระบบการเก็บ/ส่งตัวอย่างและการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อ วินิจฉัยยืนยันโรคพิษสุนัขบ้า กรณีพบผู้ป่วย/ผู้เสียชีวิตที่สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าหรือใช้สมองอีกเศษที่ไม่ทราบสาเหตุทุกราย

2. การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีบริการวัคซีน/อิมมูโนโกลบูลิน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อย่างเพียงพอ

2.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับให้มีความรู้ในการดูแลรักษาผู้สัมผัสโรคอย่างถูกต้องตามแนวทางเวชปฏิบัติโรคพิษสุนัขบ้า

2.3 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสถานศึกษาและบุคลากรสาธารณสุข

2.4 ส่งเสริมการจัดหาวัคซีนเพื่อป้องกันโรคล่วงหน้าสำหรับบุคลากรและ อาสาสมัครที่เกี่ยวข้อง

3. การควบคุมโรคเมื่อเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคน

3.1 สอบสวนโรคร่วมกันตามหลักสุขภาพหนึ่งเดียว

3.2 ค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรค (มีประวัติถูกสุนัขบ้ากัด-ข่วน) และกลุ่มเสี่ยงให้ ได้รับการดูแลรักษาเพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบชุดทุกราย โดยสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่

3.3 ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค ภายใต้แผนโรคติดต่อระดับจังหวัด

4. บูรณาการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย

4.1 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ร่วมกับ เครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้เป็นทิศทางเดียวกัน

4.2 บูรณาการการติดตามประเมินผล การดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

4.3 ส่งเสริมการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ รวมถึงปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้เหมาะสม

5. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

5.1 ผลิตและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนกลุ่มเสี่ยง

5.2 ประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนกลุ่มเสี่ยง

6. การศึกษาวิจัยและพัฒนา

6.1 พัฒนาวิธีการตรวจวินิจฉัยไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า

6.2 พัฒนาแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้า

เป้าหมายที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่นที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

2. เพื่อสร้างเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครือข่ายการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าและบูรณาการการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่รับผิดชอบและพื้นที่ที่มีเขตติดต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ เพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

กลยุทธ์

1. จัดทำแผนบูรณาการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น

1.1 โครงการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการขับเคลื่อนโครงการ

1.2 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการ

2. ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

2.1 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนทราบข้อมูลและหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับท้องถิ่นรวมทั้งการสร้างความจิตสำนึกต่อส่วนร่วม

2.2 โครงการเร่งรัดการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

3. ส่งเสริมวัฒนธรรมการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

3.1 จัดอบรมการใช้วัฒนธรรมเพื่อป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

4.สนับสนุนการจัดทำระบบข้อมูลสุนัข/แมว ในชุมชนท้องถิ่น

4.1 โครงการสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และขึ้นทะเบียนสัตว์ตามโครงการ

เป้าหมายที่ 5 การประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ที่ถูกต้องและสร้างความเชื่อมั่นในโครงการ

2. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความตระหนักเห็นความสำคัญ สนับสนุนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐในการดูแลและการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชนและเรื่องการเลี้ยงดูสุนัขให้ถูกวิธีและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

3. เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด

4. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดการรักและเมตตาต่อสัตว์

กลยุทธ์

1. สร้างการรับรู้และความเข้าใจ

1.1 การประกวดโลโก้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

1.2 แลงข่าวและเปิดตัวโลโก้โครงการกิจกรรมประชาสัมพันธ์

1.3 ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

2. สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและแสวงหาความร่วมมือลดกระแสต่อต้าน

2.1 พัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสื่อสารแบบ

สองทาง

2.2 อบรมและจัดกิจกรรมสัมพันธ์เชิงพื้นที่

3. สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบเห็นคุณค่าของทุกชีวิตมีความเท่าเทียมกันและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1 ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เดือนสติผู้ไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงดูสุนัขและแมว

เป้าหมายที่ 6 การบูรณาการและการบริหารจัดการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลักดันและยกระดับของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศโรคพิษสุนัขบ้าในบริบทของหน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบให้ตอบสนองต่อการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าจากหน่วยงานต่างๆเป็นหนึ่งเดียว เพื่อการใช้งานร่วมกันอย่างแท้จริงในทุกด้านและทุกมิติ

3. เพื่อบริหารจัดการในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (Incidence Command System, ICS)

กลยุทธ์

1. สนับสนุนสร้างระบบฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าหนึ่งเดียว (Rabies One Data)
 - 1.1 โครงการสร้างระบบฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว
 - 1.2 โครงการสร้างระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าจากหน่วยงานต่างๆเป็นหนึ่งเดียว (Rabies National Single Window)
 - 1.3 โครงการสร้างระบบคลังข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และพยากรณ์ในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
 - 1.4 โครงการรายงานข้อมูลในระบบฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยงร้อยละ 100
2. สนับสนุนการสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์
 - 2.1 ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (Incidence Command System, ICS)

เป้าหมายที่ 7 การติดตามประเมินผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามความก้าวหน้าและการจัดการโครงการตามเป้าหมายการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ที่ดำเนินการในระดับพื้นที่ของจังหวัดและกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการตามเป้าหมาย
3. เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการตามเป้าหมายการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ที่ดำเนินการในระดับพื้นที่ของจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

กลยุทธ์

ตรวจติดตามการดำเนินโครงการที่ดำเนินการในระดับพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศและกรุงเทพมหานคร

1. การตรวจราชการแบบบูรณาการ
2. การตรวจราชการโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
3. การตรวจราชการโดยผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายที่ 8 การพัฒนานวัตกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์

1. สร้างองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการดำเนินการตามโครงการ
2. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้กับคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการ
3. เสนอแนะแนวทางการดำเนินการเพื่อประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการตามโครงการ

กลยุทธ์

1. การพัฒนานวัตกรรมชีววัตถุเพื่อควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
 - 1.1 โครงการค้นหาสารออกฤทธิ์ยับยั้งไวรัสพิษสุนัขบ้าโดยวิธีทางชีวสารสนเทศและชีวเคมี
 - 1.2 โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนอนุภาคเสมือนไวรัสและโมโนโคลนัลแอนติบอดีสำหรับการวินิจฉัยโรค
 - 1.3 โครงการการใช้เทคนิค loop-mediated isothermal amplification biosensor technique ในการวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า
 - 1.4 โครงการการตรวจคัดกรองและเฝ้าติดตามการเกิดภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมว
 - 1.5 โครงการห่อหุ้มปฏิบัติการชีวโมเลกุลระดับ 2+
2. การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเลี้ยงดูทั้งสัตว์เลี้ยงที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ
 - 2.1 โครงการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์จิตตอลมโครชิบที่เคลือบด้วยไบโอโพลิเมอร์สำหรับการติดตามสัตว์
 - 2.2 โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์จากสารสกัดธรรมชาติเพื่อเสริมสุขภาพและภูมิคุ้มกันในสุนัข
 - 2.3 โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารหรือสมุนไพรที่สามารถควบคุมประชากรสุนัข
3. การพัฒนานวัตกรรมศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด
 - 3.1 โครงการศึกษาวิจัยการใช้พื้นที่เขตวัดเป็นต้นแบบศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด
 - 3.2 โครงการพัฒนาวิธีการจัดการศูนย์พักพิงสุนัขที่ไม่มีเจ้าของรูปแบบใหม่

- 3.3 โครงการศึกษาจัดทำร่างเกณฑ์มาตรฐานสถานพักพิงสัตว์ของประเทศไทย
- 3.4 โครงการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ
- 3.5 โครงการสำรวจประชากรสุนัขจรจัดเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า
- 4. การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เพื่อการบริหารจัดการสมัยใหม่
 - 4.1 โครงการถ่ายทอดความรู้สู่สังคม
 - 4.2 โครงการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
 - 4.3 โครงการประชุมวันพิษสุนัขบ้าโรค (World rabies day)
 - 4.4 โครงการผลิตเอกสารเผยแพร่ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ประชาชนและชุมชน

4.5 โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตวแพทย์

ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในเป้าหมายที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเป้าประสงค์ คือไม่พบการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้นำโครงการไปปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จ

2.4 ประวัติความเป็นมาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เป็นชุมชนดั้งเดิมที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม ในอดีตช่วงรัชกาลที่ 3 - รัชกาลที่ 8 โดยมีฐานะเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เป็นต้นมา ต่อมามีการจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลกะทู้ ตาม พ.ร.บ.สุขาภิบาล พ.ศ.2495 เมื่อ 10 ธันวาคม 2599 มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งตำบลกะทู้ และได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลกะทู้ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2542 ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองกะทู้ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ.2551 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2551 มีประชากรตามทะเบียนราษฎร เมื่อเดือนกันยายน 2559 รวมทั้งสิ้น 28,037คน จำนวนครัวเรือน 20,098 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร 805คน/ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 34.81 ตารางกิโลเมตร (21,756.25 ไร่) ตั้งอยู่ทางฝั่งทิศตะวันตกของตัวเมืองภูเก็ต ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 9 กิโลเมตร พื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม รายล้อมด้วยภูเขาเกือบทั้ง 4 ด้าน อุดมไปด้วยแหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติ และมีประเพณีวัฒนธรรมอันเป็นถิ่นกำเนิดของชาวภูเก็ต มีคลองไหลผ่าน 1

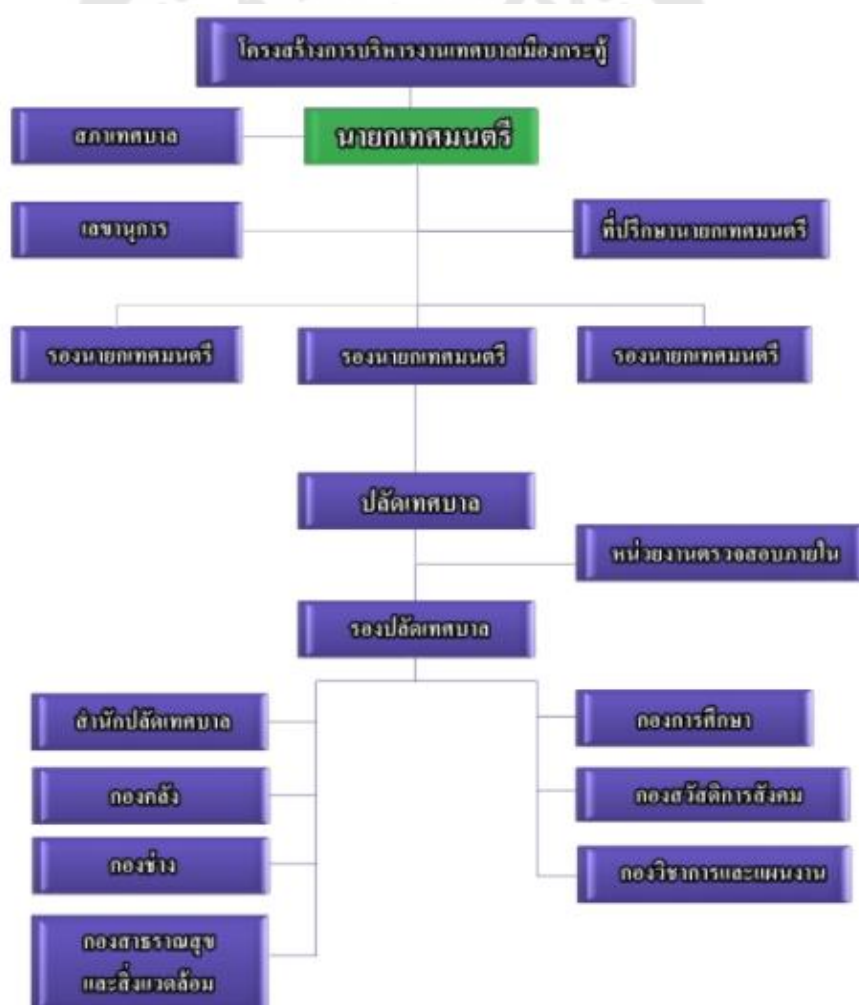
สาย คือ คลองบางใหญ่ ลักษณะภูมิอากาศ มีฝนตกชุกเกือบตลอดปี คือ ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤศจิกายน โดยในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนตกหนัก เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (เทศบาลเมืองกะทู้, 2564)

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ มีจำนวน 19 ชุมชน ประกอบด้วย

- 1.ชุมชนควนลิ้มชัน
- 2.ชุมชนเบ้ฮั่ว
- 3.ชุมชนอิรวดี
- 4.ชุมชนเพชรหล่อเหลียน
- 5.ชุมชนบ้านตากแดด
- 6.ชุมชนบ้านเก็ตโฮ่
- 7.ชุมชนบ้านกะทู้ 2
- 8.ชุมชนบ้านกะทู้ 3
- 9.ชุมชนศาลเจ้ากะทู้
- 10.ชุมชนปักกั่วหลาว
- 11.ชุมชนน้ำตกกะทู้
- 12.ชุมชนบ้านเหนือ
- 13.ชุมชนบ้านภักดี
- 14.ชุมชนบ้านสี่กอ
- 15.ชุมชนบ้านเจ็ยม
- 16.ชุมชนเข้าน้อย
- 17.ชุมชนบ้านบางทอง
- 18.ชุมชนบ้านทรายทอง
- 19.ชุมชนบ้านทุ่งทอง

โครงสร้างราชการของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ประกอบด้วยสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจำนวน 18 คน มีนายกเทศมนตรีจำนวน 1 คน ทำหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาล นายกเทศมนตรีจะมีเลขานุการและที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเป็นผู้ช่วยในการทำงาน และมีรองนายกเทศมนตรีจำนวน 3 คน รองลงมาจะมีปลัดเทศบาลจำนวน 1 คน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาล ให้เป็นไปตามนโยบายรวมถึงมีหน่วยงานตรวจสอบภายใน และรองปลัดเทศบาลจำนวน 1 คน โดยประกอบด้วยหน่วยงานภายใน 7 กอง ได้แก่ 1.สำนักปลัดเทศบาล 2.กองคลัง 3.กองช่าง 4.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 5.กองการศึกษา 6.กองสวัสดิการสังคม 7.กองวิชาการและแผนงาน

ภาพประกอบ 9 โครงสร้างการบริหารเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่ามีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกัน ดังนี้

พานุพงศ์ ยะโสธร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ.2560 – 2561” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรคที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีอยู่ 4 ปัจจัยได้แก่ 1) ความชัดเจนของนโยบาย ในการกำหนดคุณสมบัติและมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความไม่มั่นใจในการยุติการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า 2) สมรรถนะขององค์กร ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ โครงสร้างองค์กร วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติ โดยเห็นได้จากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากรไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานเพราะบุคลากรไม่ได้ทำงานเพียงด้านเดียว ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณได้รับการสนับสนุนทั้งจากส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอ แต่การจัดซื้ออุปกรณ์และวัคซีนมีความล่าช้าไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน 3) การวางแผนและการควบคุม ประกอบด้วยความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือหรือต่อต้าน ความสามารถในการกำหนดโครงสร้าง การยอมรับและเป็นส่วนหนึ่ง โดยการกำหนดนโยบายจากส่วนกลางมีลักษณะกว้างๆ ไม่ได้ครอบคลุมถึงพื้นที่ในการปฏิบัติงานจริงเพราะด้วยสภาพแวดล้อม หรือวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ในขณะที่งานด้านปศุสัตว์เป็นการปฏิบัติงานตามแนวทางของกรมปศุสัตว์และกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ไม่มีความเข้าใจในการดำเนินการปฏิบัติที่มากเพียงพอ 4) การเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมือง เป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะประชาชนในพื้นที่จะมีส่วนในการช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแบบปากต่อปาก อีกทั้งการสนับสนุนจากส่วนกลางในการดำเนินการตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า รวมไปถึงความสามารถในการติดต่อประสานงานแบบเครือข่าย ส่วนปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคมีอยู่ 3 ปัจจัยได้แก่ 1) กฎหมายและอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย

ในขณะทำงานด้านการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เป็นการปฏิบัติตามแนวทางของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากร พบว่าเป็นผลจากการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ รวมถึงวัคซีนป้องกันโรคที่ไม่เพียงพอกับปริมาณสัตว์ในพื้นที่ 3)การต่อต้านจากกลุ่มองค์กรเอกชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือกลุ่ม NGO ที่มาขัดขวางด้านสวัสดิภาพสัตว์เนื่องจากกลัวเจ้าหน้าที่จะทำอันตรายแก่สัตว์ ส่งผลการดำเนินการเป็นไปอย่างล่าช้า (ภาณุพงศ์ ยะโสธร, 2562)

เกษร แถวโนนจัว (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี 2560 ในเขตสุขภาพที่ 7” โดยประเมินงาน 4 ด้านคือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) การสะท้อนกลับข้อมูล โดยผลการประเมินโครงการแยกตามยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ได้ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปัจจัยนำเข้า พหุคูณความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร อาสาสมัครปศุสัตว์ในหมู่บ้านและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 6.3, 4.2, 6.3 และ 12.5 ตามลำดับ ส่วนกระบวนการพบปศุสัตว์ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายฯ ร้อยละ 75 ผลผลิตพบอำเภอที่แสดงจำนวนหัวสัตว์เพิ่มเป็น 30 แห่ง ประชาชนนำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 48.8 ยุทธศาสตร์ที่ 2 พบในเขต 7 มีศูนย์พักพิงสัตว์จำนวน 3 แห่ง ที่ให้บริการฉีดวัคซีน ทำหมัน โดยมีสัตวแพทย์ให้บริการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปัจจัยนำเข้าพบ ความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร วัคซีนร้อยละ 42.7, 36.1 และ 58.3 ตามลำดับ ส่วนกระบวนการพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีการบูรณาการร่วมกับเครือข่ายร้อยละ 65.6 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปัจจัยนำเข้าพบความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร สื่อสิ่งพิมพ์ร้อยละ 56.5, 18.5 และ 32.6 ตามลำดับ ส่วนกระบวนการพบท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลการขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวในระบบ Thai Rabies Net ร้อยละ 27.8 ผลผลิต ท้องถิ่นมีการสำรวจสุนัขและแมวขึ้นทะเบียนร้อยละ 58.2 มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและการปล่อยสัตว์ร้อยละ 22.3 และ สนับสนุนการซื้อวัคซีนร้อยละ 46.7 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปัจจัยนำเข้า ประชาสัมพันธ์เคยอบรมเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 25 ความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร และสื่อร้อยละ 0, 100, 75.0 ตามลำดับ กระบวนการทุกจังหวัดมีการประสานงานและดำเนินงานได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ผลผลิตพบทุกจังหวัดมีการทำข่าวแจกตลอดจนเผยแพร่ทางทีวีทุกจังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยังไม่มีการบูรณาการฐานข้อมูลที่มีอยู่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรจัดซื้อวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าในภาพรวมทั้งประเทศเพื่อสำรองวัคซีนให้ได้ร้อยละ 10-20 เพื่อแก้ปัญหาวัคซีนไม่พอ และกำหนด

ข้อบังคับให้ทุกท้องถิ่นนำไปใช้เป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรผลักดันให้คำตอบแทนอาสาสมัครปศุสัตว์ในพื้นที่เพื่อเป็นแรงจูงใจในการดำเนินงาน (เกษร แกวโนนจิว, 2562)

นายบพิตร รัตนบุรี (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ไปปฏิบัติศึกษากรณี สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ คือ 1) ศึกษาเกี่ยวกับสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จสำนักงานเขตสายไหมไปปฏิบัติ และ 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญห อุปสรรคของการนำนโยบายแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ สำนักงานเขตสายไหมไปปฏิบัติ ผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้ ปัจจัยในภาพรวมอยู่ในระดับความสำเร็จปานกลาง เมื่อพิจารณาผลเป็นรายปัจจัย พบว่า มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2) ด้านเกี่ยวกับกระบวนการในการให้บริการ 3) ด้านบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการ 4) ด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่อยู่ในระดับความสำเร็จปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการและการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองอยู่ในระดับความสำเร็จน้อย (บพิตร รัตนบุรี, 2552)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติฯ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการแสวงหาคำตอบของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการหาข้อเท็จจริงเชิงคุณภาพคือการสัมภาษณ์ตามปริมาณของจำนวนประชากรที่ต้องการสำรวจ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.รูปแบบการวิจัย
- 2.ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก
- 3.วิธีดำเนินการวิจัย
- 4.การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นบุคลากรของเทศบาลเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1 คน
2. เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 คน
3. เจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงาน จำนวน 1 คน

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในเชิงวิเคราะห์พรรณนา (Descriptive Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะเป็นการสัมภาษณ์ คั่นคว้าข้อมูล เอกสาร ทฤษฎีแนวคิดและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ไปปฏิบัติ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ ลงพื้นที่ ไปสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ในเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Method) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญจากเอกสาร ตำรา ทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด กับกลุ่มประชากรที่ใช้ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยอาจใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อบันทึกการสนทนา กล้องถ่ายภาพและสมุดบันทึกเพื่อบันทึกข้อมูลและบันทึกภาพระหว่างการเก็บข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แบ่งเป็น

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการถอดเทปจากการสัมภาษณ์และสรุปประเด็นรายละเอียดของแต่ละท่าน

5.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การอธิบายเชิงวิเคราะห์พรรณนา (Descriptive Research) โดยวิเคราะห์ตามตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค เพื่อหาความสัมพันธ์ของเนื้อหาและอธิบายเชิงบรรยายในเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้น ในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและสรุปข้อมูลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยใช้หลักการศึกษาข้อมูลในเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ในพื้นที่ ตลอดจนการวิเคราะห์เอกสารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติในส่วนของกระบวนการของ Paul Berman (วรเดช จันทรศร, 2552) อธิบายถึงการปฏิบัติงานในรูปแบบกระบวนการปฏิบัติงานในระดับจุลภาค ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต โดยได้แบ่งการนำเสนอผลการศึกษาก่อเป็น 2 ส่วน ได้จัดการนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ผลการศึกษากระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
2. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

4.1 ผลการศึกษากระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำแนกออก ดังนี้

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า เป็นโครงการที่มาจากพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการตามคำสั่งที่ 214/2559 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2559 โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี และกรม กองต่างๆที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการนี้ขึ้นโดยพันธกิจหลักคือ การพัฒนาการเฝ้าระวัง เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้หมดไปจากประเทศไทย โดยพัฒนาศูนย์พักพิงให้มีมาตรฐานเพื่อการบริหารจัดการสุนัขจรจัดอย่างเป็นระบบตามหลักสวัสดิภาพของสัตว์ พัฒนาแนวทางการควบคุม ป้องกันและการดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและผลักดันให้แหล่งชุมชนและหน่วยงานของท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจให้กับเยาวชน ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าไม่ให้มีผู้เสียชีวิต พัฒนาระบบฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้าและการบูรณาการ เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการ

รายงานเพื่อติดตามประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรมต่างๆและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการให้บรรลุเป้าประสงค์ซึ่งเป้าประสงค์ที่สำคัญคือไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน ดังนั้นจึงมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของแต่ละหน่วยงานแยกกันไปตามเป้าหมาย

เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตเป็นหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามเป้าหมายที่ 4 คือการการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่นที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

2. เพื่อสร้างเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครือข่ายการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าและบูรณาการการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่รับผิดชอบและพื้นที่ที่มีเขตติดต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ เพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

ซึ่งเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการ Thailand rabies award 2018 ในระดับเทศบาลที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการนำโครงการนี้ไปปฏิบัติ รวมถึงได้รับรางวัลพระปกเกล้าด้านเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

ในการศึกษากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) คือการที่หน่วยงานระดับล่างหรือรองลงมา รับนโยบาย โครงการ หรือแผนงานนั้นมาปฏิบัติ โดยจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ขั้นการระดมพลัง (Mobilization)

4.1.2 ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation)

4.1.2.1 การบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือปรับแผนพัฒนาท้องถิ่น

4.1.2.2 การจัดทำเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

4.1.2.3 การจัดทำโครงการ

4.1.2.4 การประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ

4.1.2.5 การฉีดวัคซีนให้สัตว์

4.1.2.6 การประเมินผลโครงการ

4.1.3 ขั้นการสร้างปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization)

ภาพประกอบ 10 ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค

4.1.1 ^๕ขั้นการระดมพล (Mobilization)

มีการพิจารณารับนโยบายและแสวงหาการสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก โดยจะพิจารณารับนโยบายที่รับมานั้นมีความเหมาะสม มีความสำคัญ หรือตรงตามเป้าหมายภารกิจหลักของหน่วยงานหรือไม่นั้น จากการศึกษาพบว่า

เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เล็งเห็นความสำคัญของโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งตรงกับภารกิจหลักของเทศบาลในการป้องกันโรคและส่งเสริมด้านสุขภาพ โดยกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรืออำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขไว้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 ได้กำหนดหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น สัตว์แพทย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ โดยการรับผิดชอบโครงการเป็นหน้าที่ของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำโครงการ ประสานงาน ดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีการร่วมมือภายในหน่วยงานกับกองวิชาการและแผนงานในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์โครงการและการเพิ่มโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ดังคำสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ว่า

“ที่จริงแล้วก่อนที่จะเป็นโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า เทศบาลเราก็จะมีในเรื่องของการควบคุมป้องกันโรคอยู่แล้วไม่ว่าจะมาจากคนหรือสัตว์ ตรงนี้มันเป็นภารกิจหลักในการส่งเสริมป้องกันโรคด้านสุขภาพภาคประชาชน ที่นี้ในส่วนของการโครงการนี้เราดำเนินการในเรื่องของการควบคุมมาตลอดทุกปี ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมในเรื่องของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ป้องกันการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า ที่มาจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมไม่ว่าจะเป็นมาจากแมวหรือสุนัขทั้งหมด แล้วก็มีปีพ.ศ.2561 ที่เราเปลี่ยนมาเป็นโครงการนี้ ที่นี้ในเรื่องของการควบคุมดูแลป้องกัน เราก็จะใส่อยู่แล้วในเรื่องของแผนพัฒนาทุกปี แล้วก็ดำเนินการในช่วงนี้เดือนมีนาคมเข้าพฤษภาคมไปจนถึงมิถุนายน ในเรื่องของการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดไม่ให้เกิดโรคที่มาจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม” (19 มีนาคม 2564)

ฉะนั้นเมื่อเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตได้รับมอบหมายให้นำโครงการไปปฏิบัติ จึงไม่พบปัญหาในเรื่องของการยอมรับตัวโครงการหรือเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่แต่อย่างใด เพราะเป็นสิ่งที่เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) รวมถึงพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 อยู่แล้ว และได้ดำเนินโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้ามาในพื้นที่ของเขตเทศบาลเมืองกะทู้เอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2547

อย่างไรก็ตามการยอมรับนโยบาย แผนงาน หรือโครงการ ยังไม่สามารถเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า โครงการนั้นจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพราะการยอมรับเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อแสวงหาการสนับสนุนและการระดมพลังร่วมกัน ส่วนทางด้าน การแสวงหาการสนับสนุนเพื่อเป็นการประกันต่อความสำเร็จของโครงการในระยะยาวนั้นเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่อย่างเข้มแข็งและมีบทบาทหลักในการรวบรวมขอรับการสนับสนุนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนเอง การประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งจากทางภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้แก่

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต มีหน้าที่ในการ 1) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในเขตพื้นที่จังหวัด 2) ดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด 3) มีหน้าที่ในดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกะทู้ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอ 2) ดำเนินการและให้บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอ 3) กำกับดูแล ประเมินผล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย มีการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพและมีการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ 4) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง 5) พัฒนาระบบสารสนเทศ งานสุขศึกษา และการสื่อสารสาธารณะด้านสุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอ 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางและนโยบาย การควบคุม การกำกับ การส่งเสริม การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาเทคโนโลยี เกี่ยวกับการปศุสัตว์ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับโรคระบาด จากสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุม การฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี ด้านการปศุสัตว์ 3) ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ ชีวภัณฑ์และชีววัตถุสำหรับสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ระบบการ ผลิตปศุสัตว์และสินค้าปศุสัตว์ และกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องในการปศุสัตว์เพื่อให้ได้ มาตรฐานและมีความปลอดภัย 4) ผลิตและขยายพันธุ์สัตว์ น้ำเชื้อ เชื้อพันธุ์ พืชอาหารสัตว์ และ เสาบียงสัตว์ เพื่อการพัฒนาด้านการปศุสัตว์ และผลิตและจัดหาชีวภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และชีววัตถุ สำหรับสัตว์ เพื่อการควบคุมโรคระบาดสัตว์ 5) ควบคุม ป้องกัน กำจัด บำบัด วินิจฉัยและชันสูตร โรคสัตว์ กำกับดูแลสถานพยาบาลสัตว์ และพัฒนาระบบการจัดการด้านสุขภาพสัตว์ 6) ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ และบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือด้าน การปศุสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 7) ดำเนินการอนุรักษ์พันธุกรรมและทางชีวภาพด้าน การปศุสัตว์ และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการปศุสัตว์ 7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ปศุสัตว์อำเภอกะทู้ อำนาจหน้าที่จะคล้ายคลึงกับปศุสัตว์จังหวัดเพียงแต่ รับผิดชอบในส่วนของอำเภอกะทู้ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย โรคระบาดสัตว์ กฎหมายเกี่ยวกับการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุม การฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2) ดำเนินการเกี่ยวกับคุณภาพสัตว์ การผสมเทียม สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์ 3) ให้คำปรึกษา แนะนำ และถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนภาคประชาชนและภาคเอกชน ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุข หรือ อสม. รวมทั้งผู้นำชุมชนทั้ง 19 ชุมชนในพื้นที่ของเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และมูลนิธิเพื่อสุนัข ในซอย โดยผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

“เทศบาลเมืองกะทู้เราโชคดีในเรื่องของภาคีเครือข่าย ทำภาคีเครือข่ายมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2552 เราก็ดำเนินการมาตลอดไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชุมชนเอง กลุ่มมอสม หรือกลุ่มอาสาต่างๆเข้ามามีส่วนร่วม แล้วก็ในส่วนของภาครัฐหรือภาคเอกชน พวกมูลนิธิ ภาครัฐเราก็มีในเรื่องของปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอที่มาเป็นวิทยากรเข้ามาช่วยในเรื่องของการดำเนินงานต่างๆ แล้วก็ในเรื่องของการส่งเสริมแล้วก็ทักษะที่จะสนับสนุนท้องถิ่น เราโชคดีที่มีหน่วยงานพวกนี้ ส่วนในเรื่องของมูลนิธิเองอย่างมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยก็จะเข้ามาดำเนินการเหมือนกัน ก็เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนในเรื่องของความรู้ ในเรื่องของการลงมาช่วยทำหมันหรือฉีดวัคซีน แล้วก็ติดตามสุนัขและแมวที่ดุร้ายที่เจ้าหน้าที่เราไม่สามารถจะดำเนินการได้” (19 มีนาคม 2564)

จากการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า ทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าที่ได้รับให้นำมาปฏิบัติเป็นอย่างดี เพราะเล็งเห็นถึงความสำคัญของการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าที่เมื่อเป็นแล้วจะไม่สามารถรักษาให้หายได้ต้องเสียชีวิตอย่างเดียว ซึ่งถือเป็นโรคที่มีความรุนแรงและวนเวียนอยู่ในสังคมไทยมายาวนาน การป้องกันที่ดีที่สุดคือการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ให้ได้ 80 เปอร์เซ็นต์เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ให้กับสุนัขและแมวในพื้นที่ และเพื่อประสิทธิผลที่ดีจำเป็นต้องมีการฉีดวัคซีนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทยตามพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

4.1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติ (Deliverer Implementation)

การให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทาง แผนงาน หรือโครงการ ให้เกิดการปฏิบัติขึ้นจริง โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยงานของตน ในขั้นนี้จึงเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติโดยตรง ในบางกรณีผู้ปฏิบัติอาจยอมรับปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้เข้ากับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ แต่ในบางกรณีผู้ปฏิบัติอาจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองก็ได้ ซึ่งไม่มีกฎตายตัวเพราะหน่วยงานท้องถิ่นแต่ละที่อยู่ในบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งสภาพแวดล้อม ค่านิยม หรือทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาพบว่า

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีหน้าที่ในการเขียนโครงการของตนและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหลัก โดยมีผู้รับผิดชอบโครงการคือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตเป็นผู้

ประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกะทู้ ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต ปศุสัตว์อำเภอกะทู้ มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย อาสาสมัครสาธารณสุขและผู้นำชุมชนทั้ง 19 ชุมชน ในการปฏิบัติงาน แม้ทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จะขาดอัตรากำลังในตำแหน่งนายสัตวแพทย์หรือนายสัตวบาลที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่จะสามารถเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานได้โดยตรง ตามตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) และพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 แต่มีนายสัตวแพทย์ของปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต และปศุสัตว์อำเภอกะทู้ มาทดแทนในการร่วมปฏิบัติงาน โดยทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตเองมีเจ้าหน้าที่ต่างตำแหน่งที่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบในส่วนของการมาทดแทน โดยทางผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้เล็งเห็นถึงศักยภาพรวมถึงสมรรถนะในการปฏิบัติงานจึงได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเบอร์แมนและแมคเคลาฟลินถือเป็นการยอมรับสภาพในการปฏิบัติ (cooptation) คือ เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางแผนงาน หรือโครงการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือลักษณะของหน่วยงานรวมถึงปัจจัยอื่นๆที่มีข้อจำกัด จึงอาจทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มีการวางไว้ตั้งแต่แรก

ด้านแนวทางการดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าที่ทางกระทรวงมหาดไทยขอความร่วมมือให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการขับเคลื่อนตามโครงการ จะประกอบด้วย

4.1.2.1 การบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือปรับแผนพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้มีการนำเอาโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเป็นประจำทุกปี และมีการดำเนินการฉีดวัคซีนช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคมเป็นประจำทุกปี โดยการลงพื้นที่เพื่อไปให้บริการประชาชนทั้ง 19 ชุมชนจะปรับเปลี่ยนไปทุกปีตามความเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

“โครงการนี้มีการบรรจุเข้าไปในแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล แผน 4 ปี แผน 5 ปี ก็คือมีทุกปี เป็นโครงการที่ต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปี เริ่มมาตั้งแต่ 2547 ของเทศบาลเมืองกะทูนะ เมื่อก่อนจะเป็นชื่อโครงการควบคุมสุนัขจรจัดแล้วก็ติดตามสุนัขและแมวใน

พื้นที่ แต่ว่าเพิ่งมาเปลี่ยนชื่อโครงการเป็นโครงการนี้เมื่อปี 2561 ตามพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี” (18 มีนาคม 2564)

ตรงกับคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลทุกปี ได้กล่าวว่า

“บรรจุอยู่ในแผนพัฒนา 5 ปี ตั้งแต่ปี 61 ถึงปี 65 และจะอยู่ในแผนปี 66 ถึงปี 70 ปกติจะเป็นแผนพัฒนา 5 ปี คาดว่าจะอยู่ในอีก 5 ปีข้างหน้าอีก” (18 มีนาคม 2564)

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เทศบาลเมืองกะทู้ พบว่ามีการบรรจุโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นจริง และมีการประกาศให้ประชาชนทั่วไปทราบตามระเบียบของแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบแผนพัฒนาท้องถิ่น

4.1.2.2 การจัดทำเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

จากการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์พบว่า เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีการออกเทศบัญญัติและข้อบัญญัติการควบคุมและเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 แล้วและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เมื่อมีข้อร้องเรียนการจากการเลี้ยงสัตว์ และก่อให้เกิดเหตุรำคาญ ส่วนในการให้ความรู้ด้านการควบคุมการเลี้ยงและการปล่อยสัตว์มาโดยตลอดต่อเนื่องมาทุกปี และประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เป็นเมืองท่องเที่ยว ย่อมมีคนนอกพื้นที่เข้ามาอาศัยหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าประชากรแฝง โดยจะเห็นได้ชัดขึ้นจากกรณีการเกิดเหตุการณ์ระบาดของ Covid – 19 ที่ทำให้ประชากรแฝงที่มาทำงาน หรือ มาเที่ยว แล้วได้เลี้ยงสัตว์สุนัขหรือแมวไว้เมื่อเกิดการย้ายถิ่นฐานได้ ทั้งสุนัขและแมวไว้ ทำให้เกิดประชากรสุนัขและแมวจรจัด ทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตจึงได้มีการสำรวจจำนวนสัตว์เหล่านี้และจัดข้อมูลไว้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมว่า

“ในพื้นที่เทศบาลเมืองกะทู้ ส่วนใหญ่จะเป็นบ้านพักอาศัย บ้านเช่าอะไรแบบนี้ นะ แต่ช่วง Covid -19 ที่ผ่านมามีการย้ายถิ่นฐาน แล้วที่นี้ก็ไม่ได้นำมาแมวไปด้วย ภาระมันก็

เกิดขึ้น เราก็ต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไข เราประสานเครือข่ายปศุสัตว์จังหวัดให้เข้ามาช่วยดูแลหมาแมวที่โดนทิ้ง มีประกาศประชาสัมพันธ์ว่ามีใครรับดูแลไหม แต่ถ้าเกิดว่าไม่มีก็ต้องมาดูกันอีกที่ว่าตัวนั้นมันสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ ถ้าไม่ก็ปล่อยไว้เพราะไม่ได้สร้างความเดือดร้อนรำคาญ แต่ถ้าไล่กวดเขาเราก็ต้องดูกันอีกที่ว่าเราจะส่งมันเข้าบ้านพักพิงใหม่ ที่บ้านพักพิงเป็นของปศุสัตว์จังหวัดเป็นคนดูแลอยู่ตรงทางหลวง อ.ป.ท.ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตสามารถส่งเข้าไปบ้านพักพิงได้ เพราะว่าเราก็อุดหนุนงบประมาณให้กับปศุสัตว์จังหวัด” (18 มีนาคม 2564)

4.1.2.3 การจัดทำโครงการ

จากการศึกษาเอกสารพบว่า ทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีเจ้าหน้าที่ในการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของภายในท้องที่มาโดยตลอด โดยก่อนหน้านี้จะชื่อว่าโครงการควบคุมสุนัขจรจัดและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและระงับโรคติดต่อหรืออำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 โดยมีการเปลี่ยนชื่อโครงการตามโครงการที่มาจากพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เมื่อปี พ.ศ.2561 โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ อิงตามวัตถุประสงค์ของโครงการหลัก ดังนี้

1. เพื่อสนองพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการดูแลทุกข์สุขของพลกนิกรชาวไทยที่ทรงห่วยใยถึงปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ
2. เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าและบูรณาการการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว ทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ ในพื้นที่เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
4. เพื่อสร้างภูมิคุ้มโรคให้แก่สุนัขและแมวที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
5. เพื่อสร้างความตื่นตัวและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญในการนำสุนัขและแมวในความดูแลไปรับการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

4.1.2.4 การประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ

ในการประกาศจะใช้การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต รับทราบทั้ง 19 ชุมชน ทางกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้มีการประสานงานกับกองวิชาการและแผนงาน ในการให้การประกาศ รวมถึงมีประชาสัมพันธ์ในการออกหน่วยให้บริการฉีดวัคซีน โดยได้มีการประกาศลงในเพจเฟซบุ๊กของทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต รวมถึงการประกาศลงหน้าเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตเอง รวมถึงการติดป้ายประกาศไว้นิตตามสี่แยก ซึ่งมีทั้งหมด 4 ป้าย และป้ายประชาสัมพันธ์เล็กทรอนิกส์ LED ที่มีขนาดใหญ่อีก 2 ป้าย และยังมีบอร์ดประชาสัมพันธ์หน้าเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่ที่ผ่านไปผ่านมาที่อาจไม่ได้มีการเข้าถึงทางอินเทอร์เน็ต สามารถทราบรายละเอียดวันที่ที่จะมีการออกหน่วยฉีดวัคซีน ดังที่เจ้าหน้าที่ของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

“มีการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลทุกปีครับ ในข้อกำหนดวันเวลาที่กำหนดให้มีการฉีดวัคซีนในรอบปี แล้วก็มีการจัดอบรมให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ หน้าทีของเจ้าของสุนัขและแมวตามพ.ร.บควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ว่าคุณเลี้ยงหมาเลี้ยงแมวต้องมีหน้าที่อะไรบ้าง ก็คือการมารับวัคซีนพิษสุนัขบ้าประมาณนี้ครับ ก็ได้รับความร่วมมือในการดำเนินโครงการเป็นอย่างดีทั้ง 19 ชุมชนครับ” (18 มีนาคม 2564)

4.1.2.5 การฉีดวัคซีนให้สัตว์

ในการฉีดวัคซีนให้สัตว์ จะต้องมีการอบรมจากปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตก่อน โดยทางปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตจะเป็นคนจัดการอบรม และส่งหนังสือเชิญไปยังหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเข้ารับอบรมให้ความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้าแก่บุคลากรที่เป็นอาสาปศุสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ความรู้ด้านการฉีดวัคซีน รวมถึงความรู้ด้านการจับสุนัขและแมว โดยเมื่อได้รับการอบรมแล้วจะมีใบประกาศนียบัตร เพื่อเป็นเครื่องยืนยันว่าอาสาปศุสัตว์คนนั้นสามารถดำเนินการฉีดวัคซีนให้แก่สุนัขและแมวได้ หากไม่เคยผ่านการอบรมจะไม่สามารถดำเนินการฉีดวัคซีนได้โดยเด็ดขาด ในการอบรมให้ความรู้เพื่อที่จะเป็นการเพิ่มพูนเจ้าหน้าที่บุคลากรในการปฏิบัติงาน ด้วยข้อจำกัดทางบุคลากรเพราะทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตไม่ได้มีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งของนายสัตวแพทย์หรือนายสัตวบาลที่เป็นราชการในท้องถิ่น

โดยตรง จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการนี้ขึ้นมา รวมถึงเจ้าหน้าที่อาสาปศุสัตว์ที่ดำเนินการฉีดวัคซีน โดยเจ้าหน้าที่ของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

“ก่อนที่จะออกพื้นที่จะมีเจ้าหน้าที่จากปศุสัตว์จังหวัดมาจัดอบรมให้กับพนักงานเทศบาลทุกคนว่าเป็นอาสาปศุสัตว์ในการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้จะมีใบอนุญาตว่าเจ้าหน้าที่คนนี้ผ่านการอบรมสามารถฉีดวัคซีนให้สุนัขและแมวได้ เป็นตัวแทนของปศุสัตว์ สัตวแพทย์ สามารถดำเนินการได้ ทั้งจังหวัดจะไปอบรมที่เดียวกันคือปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้จัด” (18 มีนาคม 2564)

ส่วนการฉีดวัคซีนนั้นทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้มีการออกสำรวจเกี่ยวกับจำนวนสุนัขและแมวเป็นประจำทุกปีร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตและมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยในการดำเนินการออกสำรวจ โดยสุนัขและแมวที่มีเจ้าของจะมีการขึ้นทะเบียนอยู่แล้ว จะมีทั้งข้อมูลรูปภาพสุนัขและแมว รวมถึงวันที่ทำการฉีดวัคซีน และยังมีการแยกประเภทของสุนัขและแมวและพื้นที่ที่สุนัขและแมวอาศัยอยู่ รวมถึงมีการติดตามผลประเมินผลเมื่อครบรอบ 1 ปี ส่วนสุนัขและแมวจรจัดที่ไม่ได้มีเจ้าของ ทางเทศบาลเมืองกะทู้ร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตและมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยจะทำการค้นหาและฉีดวัคซีนให้ โดยต้องอาศัยความถนัดของเจ้าหน้าที่เฉพาะทางของสัตวแพทย์ในการจับสุนัขและแมวจรจัดที่อาจเป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ โดยอาจมีการยิงยาสลบและต้องประเมินขนาดตัวและจำนวนยาที่จะทำให้สลบ รวมถึงการขนย้ายที่อาจจะเป็นอันตรายต่อตัวสุนัขและแมวจรจัดเองได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

“มีการลงทะเบียน rabies1 data เป็นข้อมูลหนึ่งเดียวของปศุสัตว์ของเทศบาลเมืองกะทู้ก่อนที่จะออกโครงการนี้จะมีคำสั่งออกสำรวจสุนัขและแมวในพื้นที่ร่วมกับมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยและร่วมกับ ปศุสัตว์จังหวัด เพื่อทราบจำนวนหมาแมวจรจัดในพื้นที่ ส่วนมากที่มีเจ้าของจะมีทะเบียนอยู่แล้ว ก็อาจจะมีสำรวจเพิ่มเติมตามวัดตามชุมชนว่ามีหมาแมวเข้ามาหรือเปล่า” (18 มีนาคม 2564)

เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้ให้สัมภาษณ์ว่า

“เราบันทึกข้อมูลทุกตัวสัตว์ที่มีเจ้าของทุกตัวสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของทุกตัว มีข้อมูลรูปลักษณะและก็วันที่ทำวัคซีน พอครบ 1 ปี เราก็มีการติดตามว่าตัวไหนที่ยังอยู่ใหม่ก็ทำวัคซีนซ้ำเป็นการกระตุ้นกันทุกปี ในพื้นที่กะทู้ได้รับการประกาศว่าเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้ามาทุกปี โดยหนังสือยืนยันออกโดยสาธารณสุขอำเภอ ” (18 มีนาคม 2564)

เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“เราออกหน่วยฉีดตามจุดต่างๆรอบๆชุมชน เปลี่ยนไปทุกปี แต่ส่วนมากจุดไหนที่มีคนเยอะมีชาวบ้านเข้ามาจำนวนมากเราก็จะลงตามบ้าน อย่างเช่นปีที่แล้วโรงเรียนบางทอง แต่ปีนี้เปลี่ยนมาลงที่ศาลเจ้าทุ่งทองเพราะว่าเข้าไปในโรงเรียนคนไม่ทราบเขามองไม่เห็นเพราะว่ามันอยู่ข้างใน ที่มาฉีดวัคซีนพิษสุนัขบ้าก็คือสัตว์ที่มีเจ้าของ ส่วนสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของพวกหมาจรแมวจร เราก็จะลงพร้อมมูลนิธิ เพราะเขาจะมีความชำนาญมากกว่าจะไปอำนวยความสะดวกวัคซีนให้ โดยจะมีการบูรณาการร่วมกันอย่างของเทศบาลจะเป็นวัคซีนพิษสุนัขบ้าส่วนของมูลนิธิจะเป็นวัคซีนรวม 5 โรค” (18 มีนาคม 2564)

4.1.2.6 การประเมินผลโครงการ

มีการประเมินผลจากกองวิชาการและแผนงานในการทำแบบสำรวจความพึงพอใจของชาวชุมชนในพื้นที่ที่ได้พาสุนัขและแมวของตนเองออกไปรับวัคซีนทุกปี และเมื่อมีข้อเสนอแนะในการให้บริการก็จะนำไปเสนอผู้บริหารเพื่อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงโครงการ ส่งต่อไปยังกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มการบริการให้ดียิ่งๆขึ้นไป ซึ่งการออกหน่วยแต่ละครั้งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงานได้ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

“เราจะทำเรื่องประชาสัมพันธ์กับเรื่องประเมินผล ประเมินผลที่จะจัดทำพวกแบบสอบถามความพึงพอใจในกิจกรรมของเขา ตัวโครงการเนี่ยจะมีหลายกิจกรรม แบบสอบถามความพึงพอใจของแต่ละกิจกรรมแล้วพี่จะวิเคราะห์และส่งผลรายงานให้เขา พี่ก็จะเอาแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์ spss แล้วรายงานผลให้เขาทราบ รายงานผู้บริหารให้ทราบแล้วรายงานให้เขาทราบ ส่วนใหญ่จะวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้มารับบริการ เพื่อที่เขาจะได้

ปรับปรุงตัวโครงการของเขาให้ดีขึ้นและเพื่อเป็นข้อมูลด้วยว่าการดำเนินการนี้เป็นอย่างไรบ้าง”
(18 มีนาคม 2564)

โดยทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีการติดตามการประเมินผลของโครงการเป็นการทำงานเชิงรุก มีการจัดทำในเรื่องของการถอดบทเรียนโครงการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการดูแลชุมชนและแมวในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางแล้วก็ยังเป็นต้นแบบให้แก่เทศบาลอื่นๆ แต่เนื่องสถานการณ์การระบาดของ Covid – 19 ทำให้ยังไม่ได้เริ่มโครงการตอนนี้

4.1.3 ขั้นการสร้างปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization)

ความสำเร็จหรือผลลัพธ์ที่ส่งผลถึงความสำเร็จของโครงการหรือนโยบายใดก็ตามจะไม่เกิดขึ้นหากหากโครงการหรือนโยบายนั้นไม่ถูกนำไปก่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และจริงจังกโดยผู้ปฏิบัติงานเอง คือการรับนโยบายนั้นมาปฏิบัติให้เป็นกิจวัตร เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อสร้างความต่อเนื่องและจริงจังกของแนวทาง แผนงาน หรือโครงการนั้นๆ จากการศึกษาพบว่า

เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้มีการนำเอาโครงการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเป็นประจำทุกปี และมีการดำเนินการจัดวัดขึ้นช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคมเป็นประจำทุกปี โดยการลงพื้นที่เพื่อไปให้บริการประชาชนทั้ง 19 ชุมชนจะปรับเปลี่ยนไปทุกปีตามความเหมาะสม

การสร้างอย่างต่อเนื่องของโครงการนอกจากการเพิ่มแผนในการปฏิบัติงานประจำทุกปีแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายเข้าช่วย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ที่ถือเป็นจุดแข็งของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ในการดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่ายให้ประสบผลสำเร็จ โดยเทศบาลเมืองกะทู้เองมีการดำเนินการเชิงรุกในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนในพื้นที่ของเทศบาลเอง ไม่ใช่เฉพาะช่วงการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า แต่มีการดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าสอดแทรกอยู่ในทุกกิจกรรม อาทิเช่น กิจกรรมผู้บริหารพบประชาชนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โครงการตลาดนัดสุขภาพ เป็นต้น

นอกจากการปฏิบัติงานตามโครงการที่มีความต่อเนื่องและจริงจังก ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเองยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการสร้างความต่อเนื่องและเป็นปึกแผ่นของตัวโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน ความจริงใจในการปฏิบัติงาน โดยถือ

เป็นภารกิจหน้าที่ประจำ จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมพบว่า ทุกคนมีจิตสำนึกที่ตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานเพื่อบริการประชาชนในชุมชนที่ตัวเองก็เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ โดยมองว่าการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นอันตรายที่ต้องได้รับการควบคุม เพราะอย่างที่กล่าวไปแล้วว่าการเป็นโรคพิษสุนัขบ้าไม่ว่าจะเป็นในคนหรือสัตว์ถ้าเป็นแล้วจะเสียชีวิตอย่างเดียว ไม่มีทางรักษาให้หาย การป้องกันด้วยการฉีดวัคซีนจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะป้องกันการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีเป็นนโยบายของภาครัฐเพื่อจะบริการชุมชนระดับท้องถิ่นก็ให้นโยบายมาจากจังหวัด อำเภอมอบมาให้ส่วนราชการท้องถิ่นดำเนินนโยบายให้ดูแลประชาชนในหลายๆด้าน ด้านหนึ่งพิษสุนัขบ้าก็เป็นอีกด้านหนึ่งเพราะการให้ประชาชนที่เลี้ยงหมาแมวได้รับการฉีดวัคซีนในช่วงฤดูร้อน เพื่อลดปัญหาด้านโรคพิษสุนัขบ้าแล้วก็มีการจัดทำหมั่นหมาแมวลดประชากรของหมาแมวที่ไม่มีเจ้าของ สร้างความรำคาญให้กับประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งชุมชนเมืองเป็นปัญหาอย่างยิ่งเพราะว่าหมาแมวพวกไม่มีเจ้าของจะสร้างความรำคาญเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน พอเกิดเรื่องขึ้นมาก็ไม่มีใครรับผิดชอบ เราเทศบาลในฐานะของกองสาธารณสุขก็ต้องเข้ามากำกับดูแลตรงนี้ จากการดำเนินงานก็ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งนะครับ แต่ว่าก็ต้องมีการทำไปเรื่อยๆต่อเนื่องต่อยอดขึ้นไปให้ดีกว่าเดิม” (18 มีนาคม 2564)

โดยเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

“ควรมีต่อเนื่องเพราะว่าหมาแมวมันเยอะพอสมควร เพราะว่าผมเป็นคนพื้นที่ตรงนี้ด้วย ยิ่งถ้าคนที่อื่นมาอยู่เยอะก็เอาหมาแมวมาเลี้ยงมีทุกปีถ้าฉีดก็เจอย่างนี้ทุกปี น่าจะให้มีทำต่อไปเรื่อยๆดีกว่า เพราะหมาแมวมันเยอะอันตรายด้วยเคยเจอเคสที่มีหมาบ้าอยู่ ถ้าเกิดว่าเราไม่ทันเนี่ยอันตรายเหมือนกันเด็กมันเยอะแถมนี้หมู่บ้านเยอะ ถ้าเกิดหลุดไปลักตัวลดยไม่ได้เลย” (18 มีนาคม 2564)

กล่าวโดยสรุปการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติในเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีความต่อเนื่องและโดยการดำเนินงานเช่นนี้จึงส่งผลสำเร็จในระยะยาวเนื่องจากมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอของกิจกรรม ขั้นตอนนี้จึงเป็น

ขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาคที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นเชิงสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ลักษณะปัญหาที่อยู่ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีอยู่มากมายและมักจะมีปัจจัยต่างรูปแบบกันออกไป ปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะถูกซ่อนไว้ซึ่งผู้ปฏิบัติอาจจะทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรงหรืออาจไม่ทราบอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานที่คุ้นชิน หรือค่านิยมองค์กร รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน จากการศึกษาผู้วิจัยได้จำแนกรายละเอียดปัญหาที่พบออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. บุคลากร ความพอเพียงหรือความพร้อมของบุคลากรในการนำโครงการไปปฏิบัติ นั้น จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นปัจจัยหลักคือเรื่องของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมารับผิดชอบโครงการของเทศบาลเมืองกะทู้ นั้นมีไม่เพียงพอเท่าที่ควร แต่ทางเทศบาลเมืองกะทู้ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ มีการอบรมอาสาปศุสัตว์ร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต และมีมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยที่มีสัตวแพทย์ชำนาญงานที่จบด้านนี้มาโดยตรง ทำให้สามารถมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น รวมถึงมี อสม.อาสาสมัครปศุสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต ปศุสัตว์อำเภอกะทู้ มูลนิธิเพื่อหมาในซอย และผู้นำชุมชนทั้ง 19 ชุมชน คอยช่วยเหลือทั้งด้านการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน และการอบรมความรู้ทางด้านโรคพิษสุนัขบ้า

กล่าวคือถึงแม้จะขาดบุคลากรโดยตรงแต่มีการเสริมกำลังคนจากหลายหน่วยงานในการช่วยเหลือ ในด้านการออกปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

2. งบประมาณ สำหรับในด้านงบประมาณนั้น ผู้วิจัยพบว่าทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนด้านการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากส่วนกลางตามโครงการในปริมาณที่เพียงพอต่อจำนวนสัตว์ในพื้นที่เนื่องจากอิงตามจำนวนสุนัขและแมวที่ทางเทศบาลได้ทำการสำรวจเอาไว้ แต่ทั้งนี้การจัดสรรงบประมาณจะมีแค่เฉพาะค่าวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทางเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตจึงมีการจัดตั้งโครงการเพื่อเบิกงบประมาณตามเทศบัญญัติในการดำเนินงานตามโครงการ โดยมีรายละเอียดของค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่าง ค่าป้ายไวนิล รวมถึงค่าวัสดุอื่นๆที่จำเป็นในการดำเนินงานโดยใช้งบประมาณของเทศบาลเองในการจัดซื้อ เพราะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนในเขตเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าที่เกิดขึ้น ในการดำเนินโครงการจึงทำให้การ

ดำเนินงานที่ผ่านมาสำเร็จลุล่วงด้วยดีตลอด แต่จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบางคน เห็นว่า ควรมีเบี้ยเลี้ยงในการออกปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอีกหน่อย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการ ดำเนินการ ดังคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

“อาจจะมีเพิ่มเติมในส่วนของอุดหนุนค่าใช้จ่าย เบี้ยเลี้ยงให้กับผู้ดำเนินงานผู้ ประสานงานอย่างเช่นมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย ให้มีส่วนร่วมก็อาจจะมีเงินอุดหนุนเล็กๆน้อยๆ อย่างเช่น ค่าอาหารกลางวัน ค่าอะไรที่แบบคอยอุดหนุนให้มันก็มีส่วนทำให้ผู้ดำเนินการมีความสุข ไปในตัว มันก็โอเคทั้งตัวประชาชนและตัวผู้ปฏิบัติงาน อย่างมูลนิธิก็มีตัวเงินปัจจัยอุดหนุนอยู่แต่ ถ้าอุดหนุนให้เพิ่มมากกว่านี้มันก็จะดีขึ้น” (18 มีนาคม 2564)

3. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง วัสดุและอุปกรณ์เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินโครงการในพื้นที่ของเทศบาล เมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจะเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ อย่างสูง ในส่วนความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์จากการศึกษาพบว่า เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัด ภูเก็ต ได้มีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเพียงพอแก่ เจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็น กรงใส่สัตว์ หรือเข็มในการฉีดวัคซีน ตามโครงการที่ทางเทศบาลได้ตั้งไว้ รวมถึงได้รับการอบรมเฉพาะทางจากทางปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตและปศุสัตว์อำเภอกะทู้ เพื่อให้มี ความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์ รวมถึงยังได้รับการสนับสนุนการทำงานจากมูลนิธิที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์ แต่ยัง อาจขาดด้านความปลอดภัยจากการทำงานร่วมกับสัตว์ โดยอาจเกิดมาจากอุปนิสัยของสัตว์ที่มีความ ดุร้าย หรือกลัวคน ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร

สรุปได้ว่าการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ นั้น แรกเริ่มนโยบายเป็นที่มาจากพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่ต้องการให้โรคพิษสุนัขบ้าหมด ไปจากประเทศไทย แล้วได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการตามคำสั่งที่ 214/2559 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2559 โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจาก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี และ กรม กองต่างๆที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำโครงการ แผนปฏิบัติงานต่างๆเกิดขึ้นตามกระทรวงต่างๆ โดยโครงการที่มาจากกระทรวงมหาดไทย ตามเป้าหมายที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษ สุนัขบ้าในท้องถิ่นไปปฏิบัติ ได้ระดับลงมาถึงส่วนภูมิภาค ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

โดยอาจมีการรับโครงการไปปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ อาจเกิดปัญหาหรือไม่เกิดปัญหา โดยในบทต่อไปจะเป็นการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากการไปศึกษาวิจัยการนำโครงการไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนำโครงการไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Paul Berman 1978, อ้างอิงใน วรเดช จันทรศร, 2551) ที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นการระดมพลัง (Mobilization) 2. ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) 3. ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) และศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เหตุผลที่เลือกศึกษาโครงการนี้ในพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต นั้นเนื่องจากพบว่าเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเทศบาล Thailand rabies 2018 ที่เป็นเทศบาลที่มีผลงานในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นที่มาของเหตุผลในการนำกรณีดังกล่าวมาศึกษา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต การศึกษาดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแบ่งหัวข้อการสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาและวิจัยเรื่องการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. กระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตามทฤษฎีการนำโครงการไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro Implementation) ประกอบด้วย 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่

1) ขั้นการระดมพลัง (Mobilization) คือมีการเล็งเห็นความสำคัญของตัวโครงการ เพราะตรงกันกับภารกิจหลักของหน่วยงานอยู่แล้ว ซึ่งตรงกับตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 โดยทางผู้บริหารมีการระดมความร่วมมือกับหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเอง ทั้งจากปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต ปศุสัตว์อำเภอกะทู้ มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย อสม. เป็นต้น

2) ขั้นการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) การนำโครงการไปปฏิบัติมีการเขียนโครงการในส่วนของหน่วยงานขึ้นมา เพื่อรองรับตามวัตถุประสงค์หลักของโครงการใหญ่ เพื่อที่จะเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

3) ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) ในการดำเนินการด้านความต่อเนื่องมีการเพิ่มโครงการในแผนพัฒนาของเทศบาลและเทศบัญญัติทุกปี โดยรายละเอียดการดำเนินงานอาจจะมีการปรับเปลี่ยนไปบ้างเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ความรุนแรงของการเกิดโรค หรืออาจจะรักษาระดับการดำเนินงานให้ตรงตามมาตรฐานของโครงการ

2. ปัญหาอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตไปปฏิบัติ พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านบุคลากร ในการปฏิบัติงานจะขาดอัตรากำลังที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปนั่นคือ ตำแหน่งนายสัตวแพทย์หรือนายสัตวบาลที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นของเทศบาล ซึ่งถือเป็นหน้าที่ภารกิจหลักของตำแหน่งนี้ในการดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาการระบาดของโรค แต่ได้มีการให้เจ้าหน้าที่ในกองสาธารณสุขมารับผิดชอบโครงการแทน และมีการทดแทนเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนี้จากปศุสัตว์จังหวัดเอง หรือแม้แต่จากมูลนิธิ ในการออกพื้นที่เพื่อไปปฏิบัติงาน ในการนี้ตรงกับที่ เบอร์แมน และแมคเคลาฟลินได้กล่าวไว้ในลักษณะของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือ การยอมรับสภาพในการปฏิบัติ (cooptation) เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมีการเปลี่ยนแปลงแนวทาง แผนงาน หรือโครงการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือลักษณะของหน่วยงานรวมถึงปัจจัยอื่นๆที่มีข้อจำกัด จึงอาจทำให้การนำโครงการไปปฏิบัติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มีการวางไว้ตั้งแต่แรก

2) ด้านงบประมาณ พบปัญหาในด้านการจัดการเบี้ยเลี้ยงที่เจ้าหน้าที่มองว่า
ยังน้อยเกินไป และเพื่อให้เป็นขวัญและกำลังใจต่อเจ้าหน้าที่ควรมีการเพิ่มเงินตรงส่วนนี้ ส่วนใน
ด้านงบประมาณการดำเนินโครงการมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการหรือ
เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ยังขาดอุปกรณ์ป้องกันตัวเองในการทำงาน เพราะการทำงาน
ร่วมกับสัตว์อาจมีการเกิดอันตรายจากสัตว์จนได้รับบาดเจ็บได้

ดังนั้นการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล
เมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีระดับการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก แม้จะพบปัญหาในด้าน
สมรรถนะขององค์กรบ้าง แต่มีการจัดการแก้ไขปัญหาให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์
รวมถึงการมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและมีการทำงานเชิงรุกใน
การเข้าถึงปัญหา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ
ในระดับจุลภาค ตามทฤษฎี (Paul Berman 1978, อ้างอิงใน วรเดช จันทรศร, 2551) ของเทศบาล
เมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต พบว่า

ในการดำเนินงานตามโครงการของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต พบปัจจัยหลักที่
นำไปสู่ความสำเร็จตามกระบวนการในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค (Micro
Implementation) 3 ขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้แยกปัจจัยหลักที่สำคัญออกมาตามทฤษฎี ได้แก่

ตาราง 1 ขั้นตอนในการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค

การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค	ปัจจัยหลัก
การระดมพลัง (Mobilization)	ผู้นำเล็งเห็นความสำคัญ
ขั้นตอนการปฏิบัติ (Deliverer Implementation)	การที่เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมจากกรมปศุ สัตว์และมีการดำเนินงานแบบบูรณาการกับ ภาคีเครือข่าย
ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความ ต่อเนื่อง (Institutionalization)	การทำงานเชิงรุกของเทศบาลและเจ้าหน้าที่ที่ มีจิตสาธารณะ

โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การระดมพลัง (Mobilization) จากผลการศึกษาวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ว่าการรับเอาโครงการใหญ่มาจากกระทรวงมหาดไทย ผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นลงมาสู่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีการเล็งเห็นความสำคัญเร่งด่วนของตัวโครงการและการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า เพราะถือเป็นโรคระบาดที่ร้ายแรงโดยเมื่อหากได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าไม่ว่าจะจากการกัด ข่วน หรือได้รับน้ำลายเข้าทางบาดแผลก็สามารถที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้าและเกิดการเสียชีวิตได้ การป้องกันที่ดีที่สุดคือการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ในพื้นที่ ซึ่งตรงกับภารกิจหลักของหน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 (4) มาตรา 53 (1) มาตรา 56 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.2535 และมีการดำเนินโครงการควบคุมสุนัขจรจัดภายในเขตของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547

ส่วนในการขอระดมกำลังหรือแสวงหาการสนับสนุนจากหลายภาคส่วนเพื่อนำมาช่วยในการกำหนดทิศทาง หรือร่วมวางแผนการดำเนินโครงการ ทางผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมได้มีการกล่าวไว้ว่ามีการดำเนินการแบบภาคีเครือข่ายมานานแล้ว ซึ่งเป็นการสะท้อนด้านการปฏิสัมพันธ์ว่ามีความร่วมมือกันในระดับปฏิบัติที่เหนียวแน่นไม่ว่าจะเป็นการร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Deliverer Implementation) ในด้านการปฏิบัติงาน ขั้นนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง เพราะในบางกรณีผู้ปฏิบัติอาจจะมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ให้เข้ากับพฤติกรรม หรือค่านิยม และทัศนคติส่วนตัว ในการดำเนินการป้องกันโรคในพื้นที่ทุกปี การศึกษาพบว่าไม่เป็นการไปเพิ่มภาระงานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากที่กล่าวมาแล้วว่าเป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการหลักอยู่แล้ว จึงส่งผลให้มีการยอมรับในตัวโครงการแต่อาจมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักใหญ่ เช่น การต้องกรอกข้อมูลจำนวนสุนัขและแมลงในระบบ rabies one data ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการเพิ่มภาระงานให้แก่เจ้าหน้าที่มากขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่บางคนอาจไม่มีความถนัดทางด้านเทคโนโลยีมากนัก เนื่องจากต้องกรอกข้อมูลลงในระบบส่วนกลางที่มีขั้นตอนหลายอย่าง ส่วนในด้านการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ โดยเฉพาะในการลงพื้นที่เพื่อไปฉีดวัคซีนพบว่าเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องมีการอบรมจากปศุสัตว์จังหวัดเพื่อให้ได้รับประกาศนียบัตรเป็นใบอนุญาตให้ทำการฉีดวัคซีนได้ ทั้งนี้การออกไปลงพื้นที่พบอุปสรรคคือการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ไม่ว่าจะเป็นสุนัขหรือแมว บางตัวมีอาการดุร้ายหรือตื่นคน ซึ่งเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่ผู้ปฏิบัติงาน

ไม่กล้าที่จะเข้าไปฉีดวัคซีน ต้องให้เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญมากกว่าไม่จ่ามาจากปศุสัตว์ หรือ มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยเป็นคนที่จัดการ ซึ่งตรงนี้นับว่าเป็นการเสี่ยงภัยอย่างหนึ่ง เพราะถ้าหาก เจ้าหน้าที่ได้รับการกัดหรือข่วนก็จะได้รับบาดเจ็บและต้องได้รับการรักษา ซึ่งตรงนี้ไม่ได้มีอุปกรณ์อะไรมาช่วยเสริม อาศัยเอาความถนัดของเจ้าหน้าที่จากภายนอกแทน ซึ่งควรมีการพิจารณาหาแนวทางป้องกันเพื่อป้องกันการเกิดเหตุต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและระเบียบการรักษาเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นด้วย

3. ขั้นตอนการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง (Institutionalization) ในระยะยาวของนโยบายหรือโครงการใดๆก็ตาม หากมีการนำมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและจริงจังจะทำให้ นโยบายหรือโครงการนั้นๆเกิดประสิทธิภาพที่ดีส่งผลให้นโยบายหรือโครงการนั้นประสบผลสำเร็จ โดยจากการศึกษาการสร้างความเป็นปึกแผ่นหรือความต่อเนื่อง ทางเทศบาลไม่ได้เพียงแค่ลงไปฉีดวัคซีนในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ของทุกปีเท่านั้น หากแต่มีการออกหน่วยไปให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้ากับประชาชนในพื้นที่ตามโครงการของเทศบาลที่ได้จัดขึ้น เช่น โครงการตลาดนัดสุขภาพ เป็นต้น การสร้างความเป็นปึกแผ่นและความต่อเนื่องไม่ใช่แค่มาจากการนำนโยบายหรือโครงการมาใส่ไว้ในแผนเท่านั้น จากการสัมภาษณ์พบว่าเจ้าหน้าที่ในเทศบาลเมืองกะทู้ทุกคนมองว่าเป็นการดีที่มีโครงการนี้ในพื้นที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ก็เป็นคนในพื้นที่เสียเป็นส่วนใหญ่ นั่นเท่ากับว่าการดำเนินการจากการปฏิบัติงานย่อมส่งผลถึงพื้นที่ที่อยู่อาศัยของตัวเจ้าหน้าที่เองให้พื้นที่ที่อาศัยมีปลอดภัยและน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

4. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำโครงการไปปฏิบัติ พบปัญหาในการทำงาน

3 ด้าน

1) ด้านบุคลากร พบว่าเทศบาลเมืองกะทู้ขาดตำแหน่งนายสัตวแพทย์หรือนายสัตวบาลที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นของเทศบาล ซึ่งถือเป็นหน้าที่ภารกิจหลักของตำแหน่งนี้ในการดำเนินการตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาการระบาดของโรค แต่มีการทดแทนเจ้าหน้าที่จากกองสาธารณสุขเองมารับผิดชอบโครงการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ท่านอื่นๆที่มาร่วมปฏิบัติงานด้วย กล่าวคือถึงแม้จะขาดกำลังคนด้านบุคลากรแต่มีการทดแทนด้วยเจ้าหน้าที่อื่นๆทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านงบประมาณ พบว่ามีการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางในด้านจำนวนของวัคซีนเพื่อใช้ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่ไม่ได้รับงบประมาณจัดสรรงบประมาณทางด้านอื่น ทางเทศบาลเมืองกะทู้จึงหาวิธีเกิดจึงมีการจัดทำโครงการเพื่อรับการสรรงบประมาณของทาง

เทศบาลเอง เพื่อเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆในการดำเนินโครงการ ไม่ว่าจะเป็น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง หรือค่าวัสดุอุปกรณ์อื่นๆให้แก่เจ้าหน้าที่ เป็นต้น

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง มีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามโครงการเป็นประจำทุกปี หลักๆ เลยคือจะเป็นการซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อฉีดให้แก่สัตว์จำพวกสุนัขและแมว รวมถึงกรงในการขังสัตว์ หรือแม้แต่เป็นยาสลบเพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน แต่อาจจะขาดเครื่องมือด้านอื่นในการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่จากสัตว์ที่ปรับวัคซีน

กล่าวโดยสรุป การนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติในพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต พบว่ามีความสำเร็จของการนำโครงการไปปฏิบัติในระดับจุลภาคที่มีประสิทธิภาพสูง ทั้งจากการเล็งเห็นความสำคัญเร่งด่วนของตัวโครงการจากผู้บริหารเองและจากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ระดับการมีส่วนร่วมกันในการกำหนดออกแบบการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งในการขอรับการสนับสนุนด้านอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ การขอรับการสนับสนุนความรู้ทางด้านวิชาการ ส่วนในด้านการปฏิบัติงานมีการอบรมความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้าแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและมีการบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ส่งผลให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงจนถึงการสร้างอย่างต่อเนื่องของตัวนโยบายที่มีการดำเนินการเป็นกิจวัตรหน้าที่หลักเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี การทำงานของเทศบาลในเชิงรุก รวมไปถึงตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเองมีจิตสำนึกในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกิดขึ้นก็ได้รับการแก้ไขจนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในด้านการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับเทศบาล จนชนะเลิศจากโครงการ Thailand rabies award 2018

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติกรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต สามารถที่จะนำมาสู่ข้อเสนอแนะแนวทางการนำโครงการไปปฏิบัติและเพื่อสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ในการดำเนินการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ควรมีการฉีดวัคซีนต่อเนื่องทุกปีเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ให้เกิดขึ้นกับสัตว์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการดำเนินการทำหมันให้กับสุนัขและแมวจรจัดและประชาชนที่ประสงค์จะนำสุนัขและแมวของตนทำหมันในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการควบคุมจำนวนประชาชนสุนัขและแมวที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้า และอาจนำไปสู่ปัญหาอื่นๆตามมาได้อีก ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการสร้างความก่อกรรณรำคาญ ปัญหาจากอุบัติเหตุจากสัตว์ เป็นต้น

3. ควรมีการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพให้แก่อาสาปศุสัตว์ที่มาดำเนินการร่วมกันในการฉีดวัคซีนที่ได้รับการอบรมจากกรมปศุสัตว์ให้ได้รับเบี้ยเลี้ยงหรือเงินเพิ่มพิเศษเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยเรื่องการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติในพื้นที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ควรทำการศึกษาวิจัยในส่วนของการบูรณาการภาคีเครือข่ายที่มีระบบบริหารจัดการที่เข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าได้เป็นอย่างดีจนได้รับรางวัล ถึงแม้จะมีอุปสรรคในเรื่องของกำลังคนที่มีน้อยและไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงตามสายงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ แต่เจ้าหน้าที่ทุกคนของเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี รวมถึงการมีภาคีเครือข่ายที่คอยช่วยเหลืออย่างเข้มแข็ง นี่จึงเป็นจุดสำคัญในการดำเนินการตามโครงการให้ประสบผลสำเร็จ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบในการนำโครงการไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรครวมถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จต่างๆเพื่อต่อยอดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆสามารถนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติได้ต่อไป

บรรณานุกรม

Berman P. (1978). The study of macro and micro implementation of social policy.

Berman P. and McLaughlin. (1997). Implementing and sustaining innovations. Santa Monica: The Rand Corporation.

WHO. (2562). Rabies Virus. Retrieved From <https://www.who.int/rabies/epidemiology/en/>

กรมควบคุมโรค. (ม.ป.ป). สรุปสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า. สืบค้นจาก

<http://www.boe.moph.go.th/boedb/surdata/disease.php?dcontent=situation&ds=42>

กรมประชาสัมพันธ์. (2562). จังหวัดภูเก็ตมอบเกียรติบัตรแก่ เทศบาลเมืองกะทู้ ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานด้านการสร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าดีเด่นในระดับจังหวัด ประจำปี 2561 ตามโครงการ Thailand Rabies Awards 2018.

http://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG190226135903575?fbclid=IwAR0n-I_E4uINOSq7RTvCqfCDsvBOFjE5upzdJ_IGsHoJPZEil5jwJZ7uYrY

กรมปศุสัตว์. (2559). แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า. สืบค้นจาก

<http://dcontrol.dld.go.th/dcontrol/index.php/rabies/973-2017-03-10-07-14-47>

เกษร แก้วโนนงิ้ว. (2562). การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี 2560 ในเขตสุขภาพที่ 7. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 26(3). <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jdpc7kk/article/view/188326>

เทศบาลเมืองกะทู้. (2564). ข้อมูลพื้นฐาน. สืบค้นจาก <https://kathucity.go.th/public/>

บพิธ รตนบุรี. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนํานโยบายการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียว

เบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ไปปฏิบัติ ศึกษากรณี สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. (ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ภาณุพงศ์ ยะโสธร. (2562). การนํานโยบายการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไปสู่การปฏิบัติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ.2560 – 2561.

มยุรี อนุমানราชธน. (2549). นโยบายสาธารณะ = *Public policy*: กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.

วรเดช จันทรศร. (2552). ทฤษฎีการนํานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ = *An integrated theory of public policy implementation* (พิมพ์ครั้งที่ 4..): กรุงเทพฯ : สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย TURA.

สำนักกระบวนวิธีวิทยา. (ม.ป.ป). สรุปสถานการณ์

<http://www.boe.moph.go.th/boedb/surdata/disease.php?dcontent=situation&ds=42>

https://www.facebook.com/มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ/?fbclid=IwAR0YaETiucK0kpEtpA7rn4PLjQakvVMKHuN_bpHXqz9LLYpy_L3BJUAZ

[G8](#)

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

บุคลากรเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ชื่อเรื่องการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไป ปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

คำชี้แจง เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ในครั้งนี้เพื่อเป็นการค้นหาสำรวจข้อเท็จจริงในการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....

หน่วยงาน

ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสำหรับผู้บริหาร

1. โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าที่หน่วยงานของท่านได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติมีความสำคัญและตรงตามเป้าหมายของหน่วยงานท่านหรือไม่อย่างไร
2. ท่านมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายของโครงการหรือไม่อย่างไร
3. ท่านสร้างการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกในการร่วมกันออกแบบหรือกำหนดวิธีปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร
4. ท่านได้รับการจัดสรรทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอหรือไม่อย่างไร
5. ท่านมีการสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร
6. จากการที่เทศบาลเมืองกะทู้จังหวัดภูเก็ตของท่านได้รับรางวัลชนะเลิศ Thailand rabies award 2018 นั้น ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ
7. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติหรือไม่อย่างไร

แบบสัมภาษณ์

บุคลากรเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ชื่อเรื่องการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไป ปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

ชี้แจง เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การเก็บข้อมูลการ
สัมภาษณ์ในครั้งนี้เพื่อเป็นการค้นหาสำรวจข้อเท็จจริงในการนำโครงการสัตว์ปลอดโรค คน
ปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....

หน่วยงาน

ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

1. ท่านได้บรรจุโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าในแผนพัฒนาเทศบาลเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร
2. ท่านมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่อย่างไร
3. ท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบเกี่ยวกับข้อปฏิบัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่และประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือต่อการดำเนินโครงการหรือไม่อย่างไร
4. ท่านมีการส่งเสริมการนำเทคนิค อุปกรณ์หรือเครื่องมือใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่อย่างไร
5. ท่านมีการสำรวจข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวเพื่อขึ้นทะเบียนสัตว์ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่อย่างไร
6. ท่านมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์หรือไม่อย่างไร
7. ท่านมีการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์หรือไม่อย่างไร
8. ท่านมีการปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติตามโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยงานของท่านหรือไม่อย่างไร

9. ท่านได้มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรค
พิษสุนัขบ้าหรือไม่อย่างไร
10. ท่านมีความเห็นว่าโครงการนี้สมควรจะต้องมีการปฏิบัติต่อเนื่องทุกปีหรือไม่อย่างไร
11. ในการปฏิบัติงานท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่อย่างไร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วิชาดา วงศ์จำรูญ
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤษภาคม 2532
สถานที่เกิด	ศรีสะเกษ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2555 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	35 หมู่ 1 ต.บ้านปทุม อ.สามโคก จ.ปทุมธานี 12160

